

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Metsätalouden koulutus

Santtu Korhonen

METSÄNOMISTAJIEN SUHTAUTUMINEN
RIISTAMETSÄNHOITOON POHJOIS-SAVOSSA

Opinnäytetyö
Toukokuu 2020

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2020
Metsätalouden koulutus

Karjalankatu 3
80200 JOENSUU
+358 13 260 600

Tekijä
Santtu Korhonen

Nimeke
Metsänomistajien suhtautuminen riistametsänhoitoon Pohjois-Savossa

Toimeksiantaja
Suomen Metsäkeskus – Itäinen palvelualue

Tiivistelmä

Opinnäytetyössä selvitettiin pohjoissavolaisten metsänomistajien suhtautumista riistametsänhoitoon. Tutkimuksen kohteita työssä olivat metsänomistajien suhtautuminen riistametsänhoitoon, kustannusnäkemys sekä koulutustarve. Metsänomistajilta haluttiin myös saada avointa palautetta aiheeseen liittyen.

Opinnäytetyön toimeksiantajana oli Suomen Metsäkeskus. Tutkimus suoritettiin määrällisenä tutkimuksena sähköisen kyselytutkimuksen muodossa. Sähköinen kyselylomake lähetettiin 8 181:lle Pohjois-Savon alueen asiakkaille helmikuussa 2020. Kyselyyn vastasi 1 679 asiakasta määräaikaan mennessä. Vastausprosentiksi muodostui 20,5 %. Tutkimusaineisto analysoitiin ristiintaulukoinnin sekä khiin neliö -testin avulla.

Tutkimuksen mukaan metsänomistajat ovat hyvin tietoisia riistametsänhoidosta. Vastajista 54 % oli täysin samaa mieltä siitä, että riistaa pitää huomioida metsänhoidossa.

Kieli
Suomi

Sivuja 47
Liitteet 2
Liitesivumäärä 6

Asiasanat

riista, metsänhoito, metsänomistajat, luonnon monimuotoisuus, pienaukkohakkuut, poimintahakkuut.

THESIS
May 2020
Degree Programme in Forestry

Karjalankatu 3
80200 JOENSUU
FINLAND
Tel. + 358 13 260 600

Author
Santtu Korhonen

Title
Forest owners' attitude towards Game Forest Management in Northern Savonia

Commissioned by
The Finnish Forest Centre – Eastern Service Area

Abstract

The aim of this thesis was to investigate the attitudes of forest owners in northern Savonia towards game forest management. Research areas in the thesis included forest owners' attitudes towards game management, cost views and the need for training. Open feedback was also gathered from the forest owners.

The thesis was commissioned by The Finnish Forest Centre. The thesis was conducted as a quantitative survey in the form of an online questionnaire. A questionnaire was sent to 8 181 forest owners in Northern Savonia region in February 2020. There were 1 679 forest owners who answered the questionnaire within the deadline. The response rate was 20.5 %. The data was analyzed with cross tabulation and chi square tests.

According to the study, forest owners were familiar with game forest management. Among the respondents, 54 % completely agreed that game should be considered in forest management.

Language

Finnish

Pages 47

Appendices 2

Pages of Appendices 6

Keywords

forest game management, forest owner, biodiversity, selection cutting, small-scale clearcutting

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Tärkeimmät riistalajit	6
2.1	Metso	6
2.2	Teeri	6
2.3	Pyy	7
2.4	Riekko	7
2.5	Metsäjänis	8
3	Riistametsänhoito	8
4	Riistametsänhoidon toteutus	9
4.1	Taimikonhoito	9
4.2	Ennakkoraivaus	10
4.3	Riistatiheiköt	10
4.4	Harvennukset	11
4.5	Uudistaminen	12
4.6	Poimintahakkuut	13
4.7	Pienaukkohakkuut	13
5	Riistanhoidon erityisalueet	13
5.1	Vaihtumisvyöhykkeet	13
5.2	Peltojen reunametsät	15
5.3	Rantametsät	15
5.4	Suoalueet	16
6	Luonnon monimuotoisuus	17
7	Tutkimuksen tavoitteet	18
8	Tutkimuksen menetelmät	18
8.1	Aineiston keruu	18
8.2	Tutkimusaineiston analysointi	19
9	Tulokset	20
9.1	Ikä ja sukupuoli	20
9.2	Asuinpaikkamuodot ja ammattiryhmät	21
9.3	Omistusmuoto ja metsäpinta-ala	22
9.4	Riistametsänhoitoon suhtautuminen	24
9.5	Metsästysharrastus	30
9.6	Koulutustarve	31
9.7	Avoin palaute	34
10	Tulosten tarkastelu	35
10.1	Taustamuuttajat	35
10.2	Suhtautuminen riistametsänhoitoon	36
10.3	Metsästämissen merkitys	38
11	Pohdinta	39
11.1	Tutkimuksen hyödyntäminen jatkossa	39
11.2	Luotettavuus ja eettisyys	40
	Lähteet	41
Liitteet		
Liite 1	Saatekirje	
Liite 2	Kyselylomake	

1 Johdanto

Riistaeläimiä voi huomioida nykyään metsän kiertoajalla metsänhoidossa. Riistametsänhoidon tarkoituksena on riistalajien turvaaminen. Riistanhoidon menetelmät ovat helppoja toteuttaa, eikä niistä ei koidu metsänomistajalle kohtuuttomia kustannuksia eivätkä ne vähennä puuntuotantoa. Huolellisen suunnittelun avulla voidaan jättää toimenpiteet, kuten ennakkoraivaukset vähemmälle, mikä vähentää myös kustannuksia. Riistametsänhoidon tavoitteet ovat erityisesti riistalintujen, kuten metson ja teeren elinympäristön parantaminen tai säilyttäminen. Tavoitteet tähtäävät puuntuotantoon ottamalla samalla huomioon riistan elinympäristövaatimukset. Ennakkoraivauksessa jätettävät pienialaiset seka-puuryhmät eli riistatiheiköt ovat parasta suojaa riistalinnuille petoja vastaan. Jotta talousmetsien monimuotoisuutta ei uhattaisi, tarvitaan tehokasta talousmetsien luonnonhoitoa. Tähän riistametsänhoito antaa hyvät mahdollisuudet. (Miettinen, Rantala & Svensberg 2019, 3–6.)

Metsänomistajat ovat suuressa roolissa riistametsänhoidossa. Eläkeläiset ovat suurin metsänomistajaryhmä. He omistavat yleensä normaalia pienempiä metsätiloja. Heidän osuutensa yksityismetsänomistajista on 45 %. Toiseksi suurin omistajaryhmä ovat palkansaajat ja heidän osuutensa on noin 30 %. Tyypillisesti metsänomistus määrä on Suomessa noin 45 ha. Metsänomistajien keskimääräinen ikä on 60 vuotta. (Hänninen, Karppinen & Leppänen 2011, 17.) Ikääntymisen vaikutus näkyy suoraan puun tarjonnassa: iäkkäät ihmiset myyvät nuoria metsänomistajia vähemmän puuta, hehtaaria sekä vuotta kohden. (Hänninen ym. 2011, 5–6). Metsäalueena kuolinpesät omistavat yli miljoona hehtaaria metsää. Kuolinpesien osuus yksityismetsien omistajista on yli 10 %. (Ekdahl 2017, 2.)

Metsätilan koon kasvaessa kasvaa myös todennäköisyys sille, että metsänomistaja asuu metsätilallaan. Metsätilan välittömässä läheisyydessä vakituisesti asuvien metsänomistajien määrä on noin 42 %. Metsätilan välittömän läheisyyden ulkopuolella asuu noin kolmannes metsänomistajista. (Hänninen ym. 2011, 21.)

Suomen metsäkeskus toimi toimeksiantajana tässä opinnäytetyössä. Opinnäytetyössä selvitettiin, miten metsänomistajat suhtautuvat riistametsänhoitoon Pohjois-Savon alueella. Tutkimuksen tavoitteena oli tutkia, millaiseksi metsänomistajat mieltävät riistametsänhoidon ja kuinka suureksi he mieltävät kustannukset, jotka aiheutuvat riistametsänhoidosta. Tutkimuksessa selvitettiin myös, kuinka metsänomistajat ottavat huomioon riistametsänhoidon metsätilallaan. Tutkimuksessa kartoitettiin myös mahdollista koulutustarvetta riistametsänhoidosta metsänomistajille.

2 Tärkeimmät riistalajit

2.1 Metso

Metso (*Tetrao urogallus*) on Suomen metsäkanalinnuista kookkain. Metsoa esiintyy lähes koko Suomessa. Metsoa ei kuitenkaan tavata Tunturi-Lapissa. Metson elinympäristöt sijaitsevat pääosin havupuuvaltaisissa metsissä. Metso vaihtaa elinaikanaan useita kertoja elinympäristöä. Metson soidin-, poikue-, pesä- sekä talviaikaiset elinympäristöt ovat erilaisia ja poikkeavat toisistaan. (Hyytiä, Kellomäki & Koistinen 1983, 122.)

Metson reviirit ovat erittäin suuria ja ne voivat olla lähes satoja hehtaareja. Metsoa tavataan yleensä 30–40-vuotiaissa, mutta myös tätä vanhemmissa metsissä. Metso on habitaatti vaatimukseltaan vaatelias laji, joten se on myös hyvä indikaattorilaji. (Linden ym. 2014, 18–19.)

2.2 Teeri

Teeri (*Lyrurus tetrix*) on tunnettu riistalintu Suomessa. Teerellä on vähäiset elinympäristövaatimukset. Teeri viihtyy parhaiten nuorehkoissa metsissä, mutta suosii myös puoliavoimia reunavyöhykkeitä sekä taimikoita. Teeri esiintyy lähes

koko Suomessa, mutta Tunturi- ja Metsä-Lapin rajalla sitä esiintyy niukasti. (Miettinen ym. 2019, 9.)

Teeren ryhmäsoidin alkaa maaliskuussa, ja se kestää toukokuulle saakka. Soidinalueena teeri suosii avoimia paikkoja sekä suoalueita. Naarasteeret munivat noin 6–10 munaa ja hautovat niitä noin kuukauden. Pesimäympäristöksi teeri valitsee yleensä räme metsän, mutta pesiä voi löytää muualtakin. (Miettinen ym. 2019, 9.) Teeri on tärkeä hoidettava laji riistametsänhoidossa.

2.3 Pyy

Pyy (*Bonasa bonasia*) elää elinaikansa yleensä pienellä reviirillä, minkä vuoksi laji on melko vaateliias elinympäristön suhteen. Pyy elinympäristö muodostuu vanhoista kuusivaltaisista sekametsistä, joissa on koivua sekä leppää ja runsas aluskasvusto. Tällaisia alueita voi löytää esimerkiksi purojen varsilta ja kallioiden notkelmista. Pyy levinneisyysalue rajoittuu kuusen levinneisyyteen, eli pohjoisessa Suomen Lapissa lajia ei esiinny. (Hyytiä ym. 1983, 114.)

Metsän sijainti on pyylle erityisen tärkeää, koska reviiriä eli 15–25 ha:n kokoista metsäaluetta ei muodostu hajalliselle alueelle. Metsän täytyy olla yhtenäistä. Pyy ravintoa on kesällä mustikka sekä talvella lepän ja koivun urvut. (Miettinen ym. 2019, 10.) Pyy onkin erityisen vaateliias laji riistametsänhoidossa.

2.4 Riekko

Riekkoa (*Lagopus lagopus*) tavataan lähes koko maassa Etelä-Suomea lukuun ottamatta. Riekko elää lähinnä avo- ja vähäpuustoisilla soilla sekä niiden vaihtumisvyöhykkeillä kangasmetsään. Pohjois-Suomessa riekko suosii tunturikoivikon ja avotunturin välisiä vyöhykkeitä, joissa on pensasmaisia kasveja. (Miettinen ym. 2019, 11.)

Riekon ravintoon kuuluvat paju sekä koivu, minkä vuoksi niiden pitää olla lähellä asuinreviiriä. Riekon ravintoon kuuluvat kesällä myös varvut ja mustikat. (Hyytiä ym. 1983, 116.) Laajojen ojituksien sekä avosoiden vähenemisen vuoksi riekkö on levittäytynyt yhä pohjoisemmaksi, minkä vuoksi lajin uhanalaisuusluokitus on vaarantunut (Miettinen ym. 2019, 11).

2.5 Metsäjänis

Metsäjänistä (*Lepus timidus*) tavataan koko maassa, mutta runsain jäniskanta on Pohjois-Savon alueella. Suuri petojen määrä, kuten kettujen määrä verottaa metsäjäniskantaa, mutta samalla pitää sitä elinvoimaisena. Metsäjäniskannat ovat kuitenkin pienentyneet 2000-luvulla osittain ilmastonmuutoksen vaikutuksesta. Lumettomat ja leudot talvet voivat aiheuttaa vaikeuksia metsäjänikselle, joka on tottunut kylmiin talviolosuhteisiin. (Linden ym. 2014, 18.)

Metsäjäniksen ravintoa kesäaikana ovat ruohot, heinät sekä varvut ja talvella metsäjänis syö pajun ja haavan kuorta myös urpuja ja vesoja. Metsäjänikset viihtyvät parhaiten nuorissa lehti- ja sekametsissä. (Linden ym. 2014, 18.)

3 Riistametsänhoito

Riistametsänhoidon avulla parannetaan riistaeläinten selviytymismahdollisuuksia tekemällä tiettyjä toimenpiteitä hakkuuvaiheessa. On tärkeää jättää riistatiheiköitä riistaeläimille. Riistametsänhoidossa otetaan huomioon myös alueen kokonaisuus sekä erilaisten elinympäristöjen turvaaminen. Riistametsänhoito on myös kustannustehokasta. Hyvällä riistametsällä voidaan lisätä myös ravinteita monille riistaeläimille. (Mikkola 2018, 165–166.)

Riistametsänhoidossa on tärkeää, että metsänomistaja turvaa riistan vaatiman suojan sekä ravinnon metsän kasvatus vaiheessa. Riistalle tärkeää suojaa ovat marjovat puu ja pensaat, mustikkavarvustot sekä tähyily tai piileskely puut, puu-

ryhmät ja eri elinympäristöjä yhdistävät vaihettumisvyöhykkeet. Riistametsänhoidolla voidaan saada hyötyjä myös vesiensuojeluun ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen, ja siksi se liitetäänkin nykyään osaksi metsäluonnonhoitoa. Hyvällä riistaelinympäristöjen hoidolla voidaan tietyille alueille kehittää runsasriistainen metsästysalue. (Linden, Lilja-Rothsten, Saaristo & Keto-Tokoi 2014, 7–11.)

Riistanhoito kuuluu metsänomistajan oikeuksiin. Vuokrattaessa metsästysoikeutta esimerkiksi metsästysseuralle riistanhoito-oikeus siirtyy vuokralaiselle. Metsästyslain 15. pykälässä on mainittu:

Jollei muuta ole sovittu, vuokralaisella on oikeus metsästysvuokra-alueella suorittaa riistan hoidollisia toimenpiteitä. Tällöin hän ei saa aiheuttaa vahinkoa tai haittaa alueen omistajalle tai haltijalle. (Metsästyslaki 615/1993.)

4 Riistametsänhoidon toteutus

4.1 Taimikonhoito

Ajoissa tehty taimikonhoito ja harvennus ovat perusta metsätaloudelle. Ne turvaavat puustolle hyvän kasvun. Taimikonhoidossa luodaan metsän rakenteelle perusta usein lopulle metsänkiertoajalle. Taimikonhoidolla voidaan luoda myös hyvä perusta monipuoliselle riistametsälle. (Miettinen ym. 2019, 20–21.)

Riistan kannalta taimikonhoidossa pyritään sekametsäisyyteen ja monipuoliseen pensastoon, koska niiden avulla on helpompi säilyttää riistalle tärkeät rakennepiirteet tulevissa metsätalouden toimenpiteissä. Riista viihtyy hyvälaatuisessa taimikossa mutta parhaat elinympäristöt ovat vähintään nuorena kasvatusemetsässä. (Miettinen ym. 2019, 20–21.)

4.2 Ennakkoraivaus

Riistametsänhoidossa ennakkoraivauksella on suuri merkitys, joka korostuu kasvun niukkuuden vuoksi Pohjois-Suomessa. Huonosti tehdyllä ennakkoraivauksella voidaan tuhota riistan elinympäristö jopa 50 vuodeksi. Hakkuita edeltävissä ennakkoraivauksissa on riistametsänhoidon kannalta tärkeää, että turhaa siistimistä ei tehdä. Ennakkoraivaus on kuitenkin jossain määrin välttämätöntä, jotta metsäkoneenkuljettajalle saadaan tarpeeksi hyvä näkyvyys ainespuustoon. (Miettinen ym. 2019, 23.)

Metsän liiallinen siistiminen ei ole tarpeen, koska sillä poistetaan riistan tarvitsemää suojaa. Raivaus teettää metsänomistajalle kustannuksia mutta se nopeuttaa puunkorjuuta, kun haittaavaa alus kasvustoa ei ole runkojen tiellä. Raivaustarve vaihtelee alueittain ja kasvupaikkatyypeittäin. Riistatiheiköt ja säästöpuuryhmät suunnitellaan etukäteen, jotka jätetään kokonaan raivaamatta. (Miettinen ym. 2019, 23.)

4.3 Riistatiheiköt

Riistaeläimille jätetään maastoon riistatiheiköitä lähinnä riistalintuja varten, koska tällöin ne saavat paremmat selviytymismahdollisuudet luonnossa. Riistatiheikkö on metsänkäsittelyssä jätettävä puuryhmä, joka voi vaihdella muutamasta puusta noin kahteen aariin. Yleensä tiheikössä (kuva 1.) on useita puulajeja, mutta tärkein säästettävä puu on kuusi. Riistaeläimet saavat ravintoa sekä suojaa metsän käsittelyvaiheessa jätettävästä riistan suojasta.

Kuva 1. Kuvassa riistatiheikkö oikeassa reunassa.
(Kuva: Santtu Korhonen)

Kuusi antaa parhaimman suojan riistalinnuille, koska kuusikon seasta saalistaja linnut, esimerkiksi haukat eivät näe helposti saalista. Riistavyöhykkeitä kannattaa sijoittaa kuvion reunalle, kosteikkoon tai huonosti tuottavaan alueeseen, koska niissä paikoissa se on optimaalisin paikka riistan kannalta. Hehtaarille voi jättää neljästä viiteen riistatiheikköä, jotka jätetään raivaamatta. Riistatiheikön tekeminen ei vaikuta taimikonhoidon Kemera-tukikelpoisuuteen, jos niitä on alle 10 % kokonaisalasta. Pienet riista-alueet vähentävät taimikonhoidon kustannuksia. (Miettinen ym. 2019, 22.)

4.4 Harvennukset

Harvennushakkuut tähtäävät riistametsänhoidossa sekametsäisyyteen. Yleensä pääpuulajin osuus puuston kokonaistilavuudesta on harvennuksen jälkeen enintään 80 %, ja metsässä kasvatetaan vähintään kolmea puulajia. Ensiharven-

nuksessa säästetään noin 250 runkoa/ha ja myöhemmissä harvennuksissa 120 runkoa/ha muita puulajeja kuin pääpuulajia. (Miettinen ym. 2019, 24.)

Lehtipuiden lisäksi havupuusto on riistalle tärkeää. Aiemmissä toimenpiteissä jätetyt riistatiheiköt ja säästöpuuryhmät jätetään käsittelemättä myös harvennuksissa. Mikäli aiemmissa toimissa ei ole jätetty riistatiheikköjä, uusia voidaan tehdä jättämällä erikokoisia laikkuja käsittelemättä, joten laikkuun jää tiheämpi puusto kuin muualle kuviolla. (Miettinen ym. 2019, 24.)

4.5 Uudistaminen

Riistametsän uudistamisessa jätetään käsittelemättä riistatiheiköt ja säästöpuuryhmät ja muut suojeltavat kohteet. Uudistaminen tulee tehdä niin, että riistan tärkeät elinympärykset eivät heikenny, ja samalla varmistetaan, että riista säilyy koko kiertoajan. (Linden ym. 2014, 29.) Uudistusalan rajaus tehdään niin, että käytetään hyväksi luontaista kuviorajaa sekä pyritään välttämään suoralinjaisuutta.

Maanmuokkauksessa käytetään sellaisia toimenpiteitä, jotka rikkovat mahdollisimman vähän maanpintaa. Maanmuokkausmenetelmä valitaan kasvupaikkatyyppin mukaan. Kääntömätöstys on suositeltavaa riistametsänhoitokohteilla, mikäli se sopii sinne. Maanmuokkauksessa on myös hyvä jättää parin metrin kokoinen muokkaamaton suojavyöhyke säästöpuuryhmien, lahopuiden ja riistatiheikköjen ympärille. (Miettinen ym. 2019, 25.)

4.6 Poimintahakkuut

Poimintahakkuussa poistetaan enimmäkseen suurimpia puita metsikkökuviolta. Tällöin tilaa jää enemmän nuorille kasvaville puille ja taimille, jotka kasvavat kenttäkerroksessa. (Metsäforest 2019.) Poimintahakkuilla voidaan parantaa luontaisesti syntyvien taimien kasvun nopeutta ja hakkuut sijoitetaan sellaisille kuvioille, joilla on aliskasvustoa. Poimintahakkuussa kiinnitetään huomiota siihen, että nuoret puut eivät vaurioidu. Vaurioiden välttämiseksi hakkuut tehdään yleensä talvella. Riistan kannalta poimintahakkuissa säästetään aliskasvustoa ja riistatiheiköitä. Hakkuissa jätetään melko paljon puita, jotta riistalle jää runsaasti suojaa. Poimintahakkuu soveltuu erinomaisesti vaihettumisvyöhykkeiden hakkuutavaksi. (Linden ym. 2014, 34.)

4.7 Pienaukkohakkuut

Pienaukkohakkuissa aliskasvustoa ei raivata. Tällöin voidaan jättää alikasvoksen muodostamia riistatiheikköjä. Pienaukon koko vaihtelee muutamasta aarista enintään 20–30 aariin. Pienaukot kuuluvat erityisesti pyyn elinympäristövaatimuksiin. Pienaukoissa on pyylle mieluista ravintoa ja puuston läheisyys turvaa saalistajilta. Liian tiheästi suunnitellut pienaukot heikentävät metsän tilaa riistan näkökulmasta. Pienaukot suunnitellaan sellaisiin kohtiin, joissa on luontaiselle uudistumiselle parhaat mahdollisuudet tai sellaiseen paikkaan, jossa on ennestään luontaisia taimia. (Linden ym. 2014, 35.)

5 Riistanhoidon erityisalueet

5.1 Vaihettumisvyöhykkeet

Vaihettumisvyöhykkeellä kuvataan kahden ominaisuuksiltaan erilaisen ekosysteemin välistä kokonaisuutta, jossa on molempien alueiden kasveja tai piirteitä. Vaihettumisvyöhykkeitä ovat metsänreunat, joista alkaa suomaasto sekä met-

siin rajautuvat pellot ja vesistöjen reuna-alueet. Riistan kannalta vaihettumisvyöhykkeet ovat erittäin tärkeitä ympäristöjä, jotka tarjoavat riistalle ravinteita, suojaa ja pesintäpaikkoja. Reunavyöhykkeiden runsas hyönteislajisto ja varvusto, erityisesti mustikka, ravitsevat riistaa. Vaihettumisvyöhykkeet huomioidaan metsätaloudessa erityiskäsittelyä vaativina alueina. Niiden hoidossa saavutetaan paljon hyötyä riistalle pienillä kustannuksilla. (Miettinen ym. 2019, 29.)

Suon ja kankaan väliset vaihettumisvyöhykkeet ovat kohteita, joissa suot kytkeytyvät vesitaloudellisesti yhteen kivennäismaan kanssa. Niillä kasvaa yleensä varpuja sekä niissä on paljon hyönteisiä. Suon ja kankaan rajalle kannattaa tehdä 5–50 metrin levyisiä vyöhykkeitä, jotka käsitellään eri tavalla, kuin tavallisessa metsänhoidossa. (kuva 2.)

Kuva 2. Suon ja kankaan välinen vaihettumisvyöhyke (Kuva: Jari Kostet).

Vyöhykkeen tilaa voidaan parantaa jättämällä ojitukset tekemättä, parantamalla vesitaloutta ja pitämällä kohteet puustoisina. Vaihettumisvyöhyke raivataan siten, ettei sieltä poisteta liikaa puita. Säästöpuuryhmät sijoitetaan yleensä runsas varpuihin kohtiin. Avoimen alueen reunalle on tärkeää jättää tiheämmin puustoa, jotta riistalle on tarpeeksi suoja. (Miettinen ym. 2019, 30.)

5.2 Peltöjen reunametsät

Metsän ja pellon välillä esiintyy monenlaisia vaihtumisvyöhykkeitä: avoimen niittymäisiä, sulkeutuneita hakamaita tai puoliavoimia ja monikerroksellisia reuna-alueita. Metsänomistajan tavoitteiden mukaan pellon reunametsien hoidossa voidaan pyrkiä kolmeen erilaiseen muotoon: avoimeen niittyreunaan, puoliavoimeen hakamaiseen- tai puustoiseen vaihtumisvyöhykkeeseen.

Pellon reunametsän leveys on yleensä 5–30 m:iin. Niiden hoidossa korostuu puoliavoimuus, suojan määrä ja monipuoliset ravinnekasvit. Reunapuustossa suositetaan matalakasvuisia eliölajeja esimerkiksi pensaita ja katajia. Hakkuissa otetaan peltoa varjostavat puut pois. Erityisesti marjovat lajit, esimerkiksi pihlaja, säästetään. Tarvittavat hakkuut suoritetaan pellolta poimintahakkuuna. (Miettinen ym. 2019 31.)

5.3 Rantametsät

Rantametsät pidättävät ravinteita ja kiintoaineita pois valumavesistä sekä ylläpitävät rantametsälle ja vesistöille ominaista varjoista ja kosteaa ilmastoa. Ne myös tuottavat kariketta sekä hyönteisiä ravinnoksi vesieliöille. Rantametsät tuottavat kuollutta puuainesta vesistöön ja rantakaistalle. (Linden ym. 2014, 46–47.)

Vesistöön rajautuvat metsät ovat myös erittäin runsaslajisia elinympäristöjä. Vesistöihin rajoittuvien metsien hakkuissa jätetään suojavyöhyke, jonka suuruus vaihtelee maanpinnan topografian eli kaltevuuden, maalajin sekä vesistön luonteen mukaan. Suojavyöhykkeelle voidaan tehdä harvennus, mutta raivausta sekä maanpinnan tuhoamista pitää välttää. Rantametsiin ei tehdä lannoitusta eikä niiltä nosteta kantoja. (Miettinen ym. 2019, 32.)

5.4 Suoalueet

Korvet ovat suoalueena tärkeitä poikue-elinympäristöjä metsäkanalinnuille. Ne ovat tärkeitä elinympäristöjä myös monille uhanalaisille eläinlajeille. Metsätalouden kannalta korpia käsitellään siten, ettei niiden luontainen vesitalous ja pienilmasto heikenny. Päätehakkuita pyritään välttämään korpien uudistamisessa. Korpiin soveltuvat erittäin hyvin eri-ikäisrakenteisen metsänkasvatuksen hakkuumenetelmät esimerkiksi poiminta- ja pienaukkohakkuu. Myös tasaikäisrakenteisen kasvatuksen suojuspuuhakkuu.

Kaksijaksoinen metsänkasvatus on myös suositeltavaa korpimetsiin. Luontainen uudistaminen on mahdollista korpimetsissä, koska kosteammassa maape-rässä taimettuminen on runsasta. Suuren lehtipuuston määrän säilyttäminen hakkuissa lisää haihtumista ja parantaa luontaista taimettumista. (Linden ym. 2014, 47.)

Korpien hakkuut suoritetaan lintujen pesimäajan ulkopuolella, talvella tai maan ollessa muuten kantavaa. Kuivumisen vuoksi korpiin ei suositella ojitusta tai ojitusmätästystä. (Miettinen ym. 2019, 33.)

Riistan elinympäristöjä voidaan hoitaa suolla monella tavalla. Suolle voidaan myös jättää lehtipuusekoituksia riistalle ikään kuin riistatiheiköiksi. Tärkeimpiä menetelmiä riistan elinympäristön turvaamiseksi suolla on esimerkiksi: entisten suoalueiden kunnostaminen takasin luonnontilaisen kaltaiseksi. Tällainen toimenpide lisää myös monimuotoisuutta. (Vanhatalo, Väisänen, Joensuu, Sved, Koistinen & Äijälä 2019, 11.)

Mikäli suolla avataan ojalinjoja ne pitää tehdä niin, etteivät kanalintupoikueet jää veteen ojan pohjalle. Tämä tehdään niin, että ojien reunat muotoillaan loiviksi. Kun ojalinjoja aukaistaan, niin harvennuksessa voidaan jättää suoralinjaiseen ojastoon kohtia, joissa puusto kasvaa ojalinjaan asti. Näin voidaan turvata kanalintupoikueiden ojan ylitys ilman, että petolinnut näkisivät suoraan ojaa ylittävän kanalintupoikueen. Myös suoalueilla ei suosita liiallista raivausta hakkuiden yh-

teydessä, koska turha raivaus vähentää kanalintujen elinmahdollisuuksia. (Vanhatalo ym. 2019, 53.)

6 Luonnon monimuotoisuus

Metsäluonnon monimuotoisuudella eli biodiversiteetillä tarkoitetaan eliöiden, eläinten ja kasvien runsautta. Luonnon monimuotoisuus on lajien sisäistä perinnöllistä muuntelua sekä niiden elinympäristön monimuotoisuutta. (Maa ja Metsätalousministeriö 2019.) Metsätalouden vaikutus on vähentänyt metsäluonnon monimuotoisuutta hakkuiden vuoksi. Uhanalaisia metsässä olevia lajeja on 800, ja monien elinvoimaisten lajien määrät ovat vähentyneet. Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi suojelualueet eivät riitä yksinään. Talousmetsien luonnonhoitoa tarvitaan myös suojelualueiden lisäksi. Metsätalouden metodeja parantamalla voidaan lisätä talousmetsien biodiversiteettiä. (Miettinen ym. 2019, 14.)

Riistametsänhoidon perusta on sekapuustoisuus ja lehtipuiden säästäminen, koska riista viihtyy parhaiten sekametsissä. Useiden puulajien kasvattaminen lisää elinympäristöjen määrää. Sekapuuston kasvattamisesta on merkittävä hyöty monimuotoisuudelle. (Miettinen ym. 2019, 14.)

Miettisen ym. (2019, 14) mukaan haapa on lehtipuista tärkein suojeltava puu, koska siitä hyötyvät monet lajit, kuten metso, hirvi ja metsäjänis. Riistan suosimisessa haavalla on suuri merkitys metson ravinnepuuna. Haapa on myös monimuotoisuuden kannalta merkittävä puulaji.

Metsäkanalinnut tarvitsevat peitteisen metsän, jossa on paljon suojaa. Riistametsänhoidossa on tärkeää säilyttää metsä peitteisenä esimerkiksi käyttämällä eri-ikäisrakenteisen metsänkasvatuksen metodeja. Myös riistatiheikköjen säästäminen lisää metsän peitteisyyttä. Varvusto ja pensaskerros ovat puuston lisäksi tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle. Riistametsänhoidossa pyritään pitämään maanpinnan rikkoutuminen mahdollisimman vähäisenä, koska monet

lajit saavat ravintonsa kenttäkerroksesta. Mittavat maanmuokkausmetodit vahingoittavat varvustoa sekä lisäävät hiilipäästöjä. Myös ravinteiden ja kiintoainesten huuhtoutumista vesistöihin tapahtuu maanmuokkauksessa. (Miettinen ym. 2019, 14.)

7 Tutkimuksen tavoitteet

Tutkimuksessa selvitettiin, kuinka metsänomistajat suhtautuvat riistametsänhoitoon. Tutkimuksessa kartoitettiin metsänomistajien mieltymystä muun muassa riistametsänhoitoon sekä kustannusvaikutuksiin. Erilaisten apukysymysten avulla oli tarkoitus selvittää, millaiseksi metsänomistajat mieltävät riistametsänhoidon.

Kyselyn avulla selvitettiin, miten metsänomistajat ottavat huomioon riistametsänhoidon metsätilan hakkuu vaiheessa. Tutkimuksessa selvitettiin myös mahdollista riistametsänhoidon koulutuksen tarvetta.

8 Tutkimuksen menetelmät

8.1 Aineiston keruu

Tutkimusaineisto kerättiin sähköisellä Webropol-kyselytyökalulla. Kysely lähetettiin sähköpostitse 8181:lle Suomen Metsäkeskuksen Pohjois-Savon metsänomistajille, joilla on sähköpostiosoite Suomen Metsäkeskuksen rekisterissä. Tutkimus suoritettiin kokonaistutkimuksena. Kyselylomakkeen toimivuus testattiin pienemmällä kohderyhmällä ennen sen lähettämistä.

Kyselytutkimus toteutettiin poikittaistutkimuksena, jotta aineisto voitiin ottaa talteen yhtenä ajanjaksona vastaajilta (Valli 2018, 129). Kyselyyn vastaamiseen annettiin kaksi viikkoa aikaa ja ensimmäisen viikon jälkeen lähetettiin muistu-

tuskirje vielä vastaamattomille metsänomistajille. Muistutuskirjeen lähettämisen jälkeen vastauksia tuli 521, joten sen vaikutus oli merkittävä.

Kyselylomake oli rakenteeltaan selkeä. Kysymykset muokattiin arki ymmärrettäväksi. Kysymyksissä tutkittaville asioille annettiin arvot, jotka ilmaistiin symboleina eli numeroina. (Vilkkä 2007, 14–15.) Tutkimusaineiston keruussa käytettiin 4-portaista Likertin asteikkoa. Kyselyyn ei sisällytetty ”En osaa sanoa” vastausvaihtoehtoa, koska metsänomistajilta haluttiin suoria vastauksia tutkimusaineiston laadun varmistamiseksi.

8.2 Tutkimusaineiston analysointi

Webropol -ohjelmasta saatu aineisto analysoitiin IBM SPSS 24 -ohjelmalla, jolla tehtiin khiin neliö -testejä ja ristiintaulukoiteja. Ristiintaulukoimalla haettiin eri taustamuuttujaryhmien välisiä eroja tutkimusaineistosta. Microsoft Excel -ohjelmalla piirrettiin kuvaajia sekä diagrammeja ja laskettiin keskiarvoja sekä keskihajontoja. Tilastollinen merkitsevyys tarkistettiin khiin neliö -testillä, jolla laskettiin p-arvo. Eron merkitsevyyden perusjoukkoon ja merkitsevyyden voitiin arvioida p-arvosta. Tutkimusjoukosta tehdyt havainnot voitiin yleistää koskemaan perusjoukkoa vähintään 95 % todennäköisyydellä. Khiin neliö -testillä testattiin riippuvuussuhteita. (Taanila 2019.)

Vastausvaihtoehto ”Muu sukupuoli” jätettiin analysoinnista pois sen vuoksi, että matalan esiintyvyyden vuoksi sitä ei voitu käyttää Khiin neliö -testissä. Muun sukupuolen vastauksia ei voitu huomioida ollenkaan. Mikäli muuta sukupuolta edustavia vastaajia olisi tullut viisi olisi sen voinut ottaa huomioon analysoinnissa.

Lisäksi sanallisia tuloksia analysoitiin suoratulkinnalla sekä luokittelun avulla. Metsänomistajat jaettiin ikänsä perusteella neljään eri luokkaan, jotta analysointi helpottuisi ja selkeytyisi.

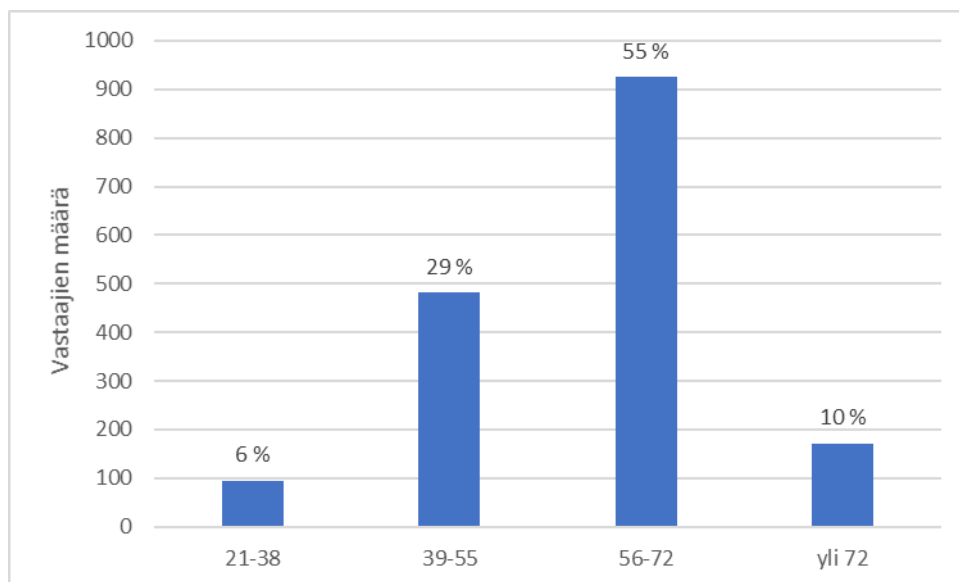
9 Tulokset

9.1 Ikä ja sukupuoli

Sähköinen kyselylomake lähetettiin 8181:lle Suomen Metsäkeskuksen Pohjois-Savon metsänomistajille, joista 1679 vastasi kyselyyn määräaikaan mennessä. Kyselytutkimuksen vastausprosentiksi muodostui 20,5 %. Kyselyyn vastanneista 75,8 % olivat miehiä, 24 % naisia sekä 0,2 % (3 vastaajaa) olivat muun sukupuolisia. Khiin neliö -testin p-arvo tuloksen luotettavuuden vuoksi muu sukupuoli jätettiin pois tulosten analysoinnista.

Kyselyyn vastanneiden keski-ikä oli 59 ikävuotta. Nuorin kyselyyn vastannut henkilö oli 21-vuotias ja vanhin oli 89-vuotias. Kyselyyn vastanneet jaettiin ikänsä perusteella neljään yhtä suureen välimatkaluokkaan: 21–38-vuotiaat, 39–55-vuotiaat, 56–72-vuotiaat ja yli 72-vuotiaat (73–89).

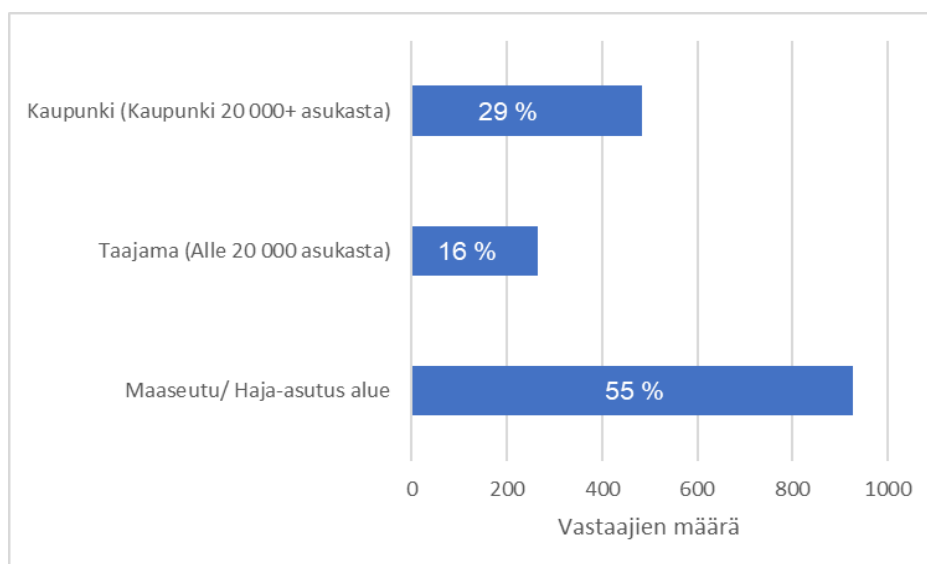
Suurin ikäluokka oli 56–72-vuotiaat, joita oli 55 % vastaajista. Toiseksi suurin ikäryhmä oli 39–55-vuotiaat, johon kuului 29 % vastaajista. Yli 72-vuotiaisiin tuli vastauksia 10 % ja 21–38-vuotiaisiin 6 %. (kuvio 1.)

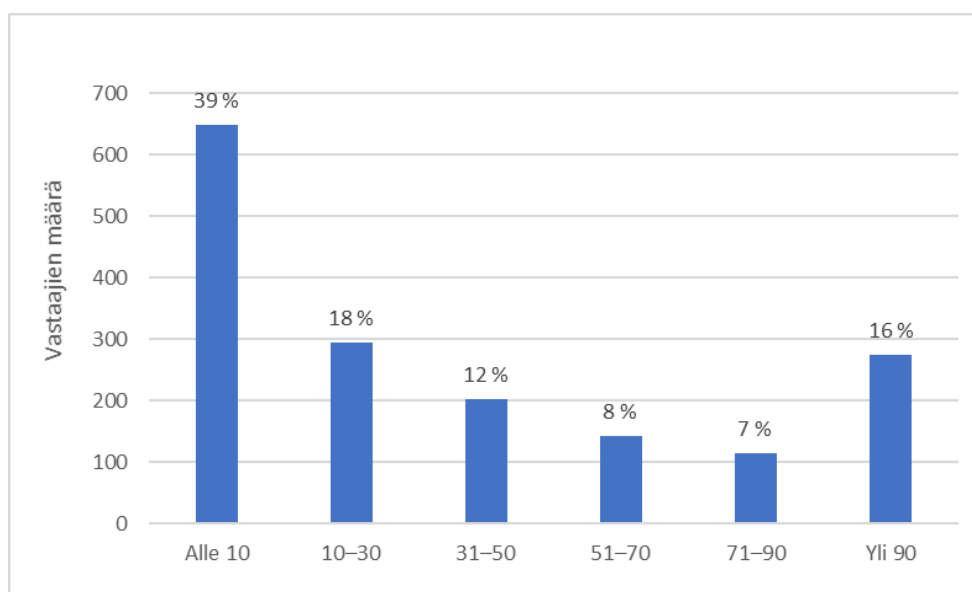
Kuvio 1. Vastanneiden ikäjakauma, (n=1 676).

9.2 Asuinpaikkamuodot ja ammattiryhmät

Vastanneiden asuinpaikkamuodot luokiteltiin 3 luokkaan. Vastanneista 55 % asui maaseudulla/haja-asutusalueella. Vastanneista 16 % ilmoitti asuvansa alle 20 000 asukkaan taajamassa. Yli 20 000 asukkaan kaupungissa puolestaan asui 29 % vastaajista. (kuvio 2.) Metsätilan etäisyys asuinpaikasta jaettiin kuuteen eri luokkaan. Eniten vastauksia tuli luokkiin alle kymmenen kilometrin etäisyys metsätilalle, 39 % vastauksista ja 10–30 km etäisyys metsätilalle, 18 % vastauksista. Vähiten vastauksia 7 % tuli luokkaan 71–90 kilometrin etäisyys metsätilalle. (kuvio 3.)

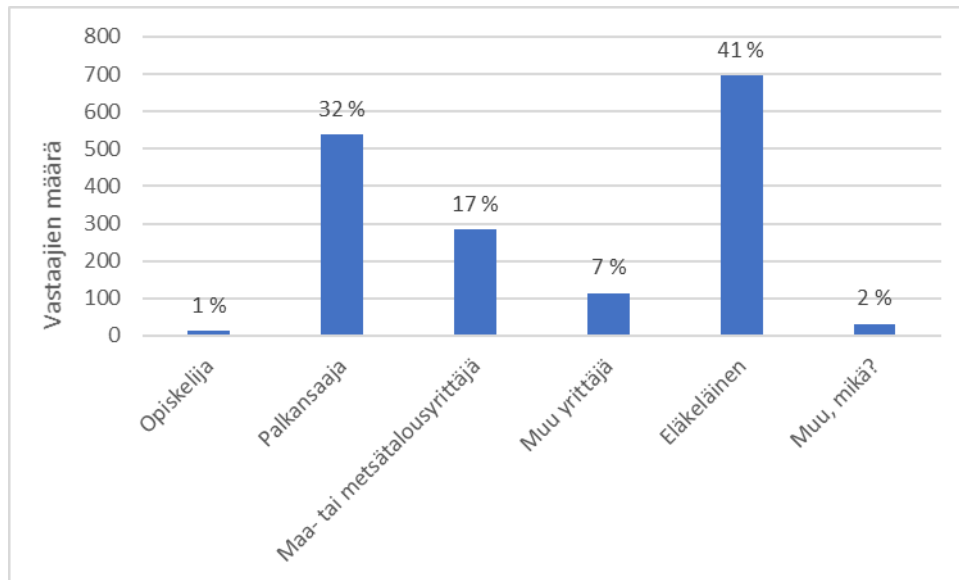

Kuvio 2. Vastanneiden asuinpaikkajakauma (n=1 676)

Kuvio 3. Asuinpaikan etäisyys metsätilalta (n=1 676)

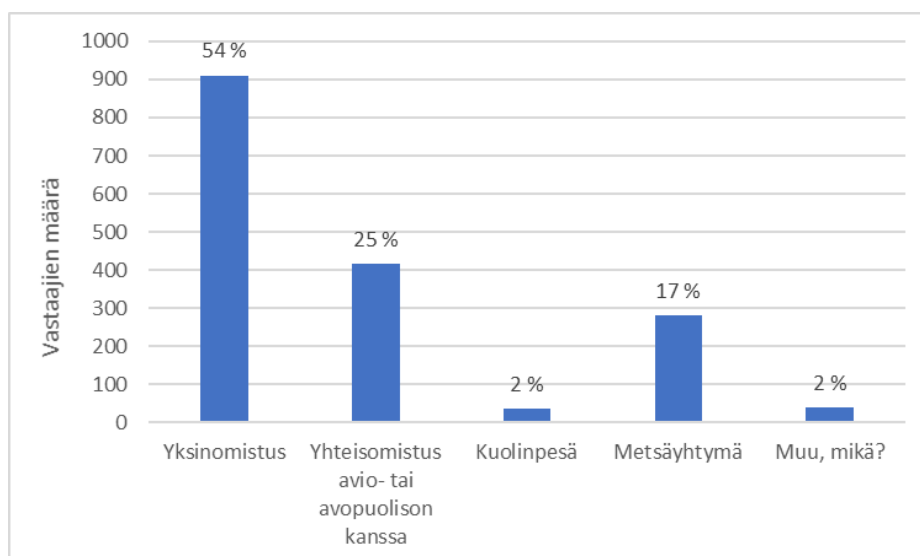
Tutkimuksen mukaan suurin ammattiryhmä oli eläkeläiset, joihin kuului 41 % vastaajista. Tutkimuksessa palkansaajiksi ilmoittivat 32 % vastaajista. Maa tai metsätalousyrittäjiä oli 17 %. Lisäksi muita yrittäjiä oli 7 %. Opiskelijoita oli 1 % vastaajista. 2 % vastaajista olivat valinneet muu vaihtoehdon. He ilmoittivat muun muassa olevansa: palkansaaja sekä yrittäjiä, työttömiä ja eläkeläisiä mutta ovat edelleen töissä. (kuvio 4.)

Kuvio 4. vastaajien ammattiryhmäjakauma (n=1 676).

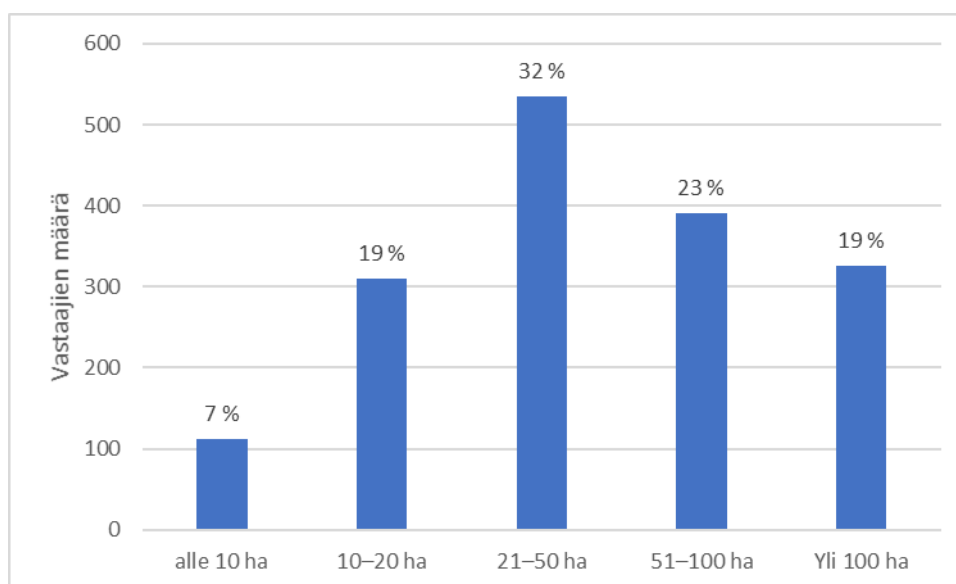
9.3 Omistusmuoto ja metsäpinta-ala

Tutkimuksen mukaan yksinomistajia oli 54 % vastanneista, ja se oli suurin metsänomistusmuoto. Yhteismetsän omistajia avio- tai avopuolison kanssa oli 25 % vastanneista. Pienimmät omistusmuodot olivat kuolinpesät sekä muut omistusmuodot. näihin luokkiin tuli molempiin 2 % vastanneista. Metsäyhtymiä omistusmuotona oli 17 % vastauksista. Muita omistusmuotoja olivat esimerkiksi maatalousyhtymä, yhteismetsä ja kaikki mainitut omistusmuodot. (kuvio 5.)

Kuvio 5. Vastanneiden omistusmuoto jakauma (n=1 676).

Suurin luokka metsäpinta-alan omistus määrässä oli 21–50 hehtaaria. Tähän luokkaan tuli vastauksia 32 %. Seuraavaksi eniten kaikista vastauksista tuli luokkaan 51-100 hehtaaria. 19 % vastauksista tuli luokkiin 10–20 hehtaaria sekä yli 100 hehtaaria. Vähiten vastauksia tuli luokkaan alle 10 hehtaaria, 7 % vastauksista. (kuvio 6.)

Kuvio 6. Jakauma omistetusta metsäpinta-alan määrästä (n=1 676).

9.4 Riistametsänhoitoon suhtautuminen

Kyselytutkimuksen varsinaisissa kysymyksissä kysyttiin metsänomistajilta heidän suhtautumistaan riistametsänhoitoon. Kyselyn avulla haettiin vastauksia myös siihen, kuinka suureksi metsänomistajat mieltävät riistametsänhoidosta aiheutuvat kustannukset. Kyselyn avulla haluttiin myös tietää, millaista koulutusta metsänomistajat haluaisivat saada. Vastaajat saivat valita neljästä vaihtoehdosta parhaimman, joka kuvasti heidän tietämystään asiasta. Vastausvaihtoehdot olivat asenne asteikollisissa kysymyksissä: ”Täysin eri mieltä”, ”Jokseenkin eri mieltä”, ”Jokseenkin samaa mieltä” sekä ”Täysin samaa mieltä”.

Vastaajista 42 % olivat jokseenkin samaa mieltä siitä, että tuntevat käsitteen riistametsänhoito. Suurin osa vastaajista olivat vastanneet tässä kysymyksessä joko jokseenkin samaa mieltä tai täysin samaa mieltä. Vastausten keskiarvo oli 3,11 kysymyksessä ”Riistametsänhoito on käsitteenä minulle tuttu”. (taulukko 1.)

Vastaajista 52 % olivat jokseenkin eri mieltä siitä, että riistametsänhoito lisää metsätalouden kustannuksia. Vastausten keskiarvo oli 2,04 kysymyksessä: ”Mielestäni riistametsänhoito lisää metsätalouden kustannuksia”. Metsänomistajista 54 % olivat täysin samaa mieltä siitä, että riistaa pitää huomioida metsänhoidossa. Kysymyksen ”Pidän tärkeänä, että riistaa huomioidaan metsänhoidossa” vastauskeskiarvo oli 3,44. (taulukko 1.)

Vastaajista 42 % oli täysin samaa mieltä siitä, että ovat mielestään suosineet sekametsäisyyttä. Keskiarvo kysymyksessä: ”Olen suosinut hakkuissa sekametsäisyyttä” oli 3,22. (taulukko 1.)

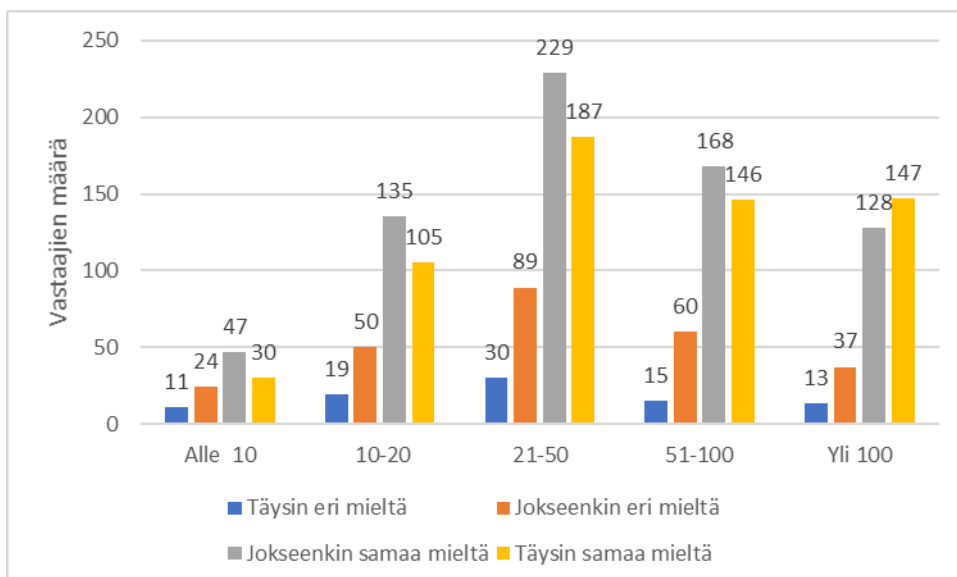
Enemmän vaihtelua alkoi esiintyä kysymyksissä: ”Olen mielestäni säästänyt riistatiheiköitä metsähakkuissa” sekä ”Mielestäni nykyiset metsänkäsittelymenetelmät ovat suotuisia riistalle”. 41 % vastaajista olivat jokseenkin samaa mieltä siitä, että he olivat säästäneet riistatiheiköitä metsissä. Keskiarvo tässä kysymyksessä oli 2,77. Vastaajista 43 % olivat jokseenkin eri mieltä siitä, että nykyiset metsänkäsittelymenetelmät olisivat suotuisia riistalle. Vastaus keskiarvo tässä kysymyksessä oli 2,47.

Vastaajista suurin osa oli sitä mieltä, että jatkuva kasvatus parantaa riistan elinolosuhteita. 45 % vastaajista oli vastannut, että ovat jokseenkin samaa mieltä tästä asiasta ja 30 % vastaajista oli täysin samaa mieltä.

Taulukko 1. Vastausjakauma riistametsänhoitoon suhtautumisessa

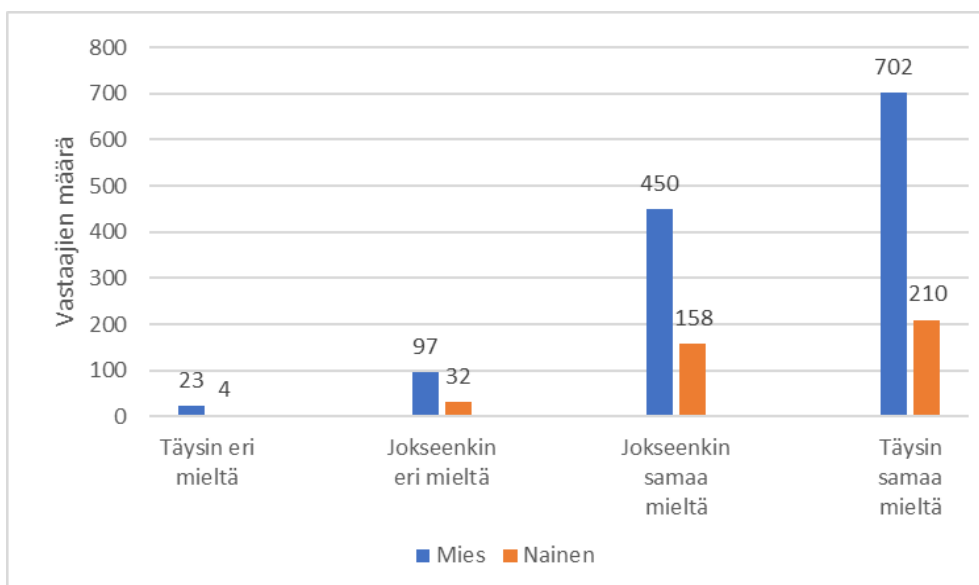
	1 Täysin eri mieltä	2 Jokseen- kin eri mieltä	3 Jokseen- kin samaa mieltä	4 Täysin samaa mieltä	Keskiarvo	Keski- hajonta
Riistametsänhoito on käsitteenä minulle tuttu	5 %	16 %	42 %	37 %	3,11	0,85
Mielestäni riistametsänhoito lisää metsätalouden kustannuksia	24 %	52 %	21 %	3 %	2,04	0,76
Olen mielestäni säästänyt riistatiheiköitä metsähakkuissa	14 %	21 %	41 %	25 %	2,77	0,97
Pidän tärkeänä, että riistaa huomioidaan metsänhoidossa.	2 %	8 %	36 %	54 %	3,44	0,70
Olen suosinut hakkuissa sekametsäisyttä.	3 %	14 %	40 %	42 %	3,22	0,80
Mielestäni nykyiset metsänkäsittelymenetelmät ovat suotuisia riistalle	9 %	43 %	39 %	9 %	2,47	0,78
Jatkuva kasvatus mielestäni parantaisi riistan elinolosuhteita	5 %	19 %	45 %	30 %	3,00	0,84

Pearsonin khiin neliö -testillä selvitettiin kuinka metsä omistusmäärä vaikuttaa kysymyksessä: "Riistametsänhoito on käsitteenä minulle tuttu" (df = 12; $\chi^2(2) = 25,480$ p = 0,013) P-arvosta saatiin selville, että metsän omistusmäärä on tilastollisesti melkein merkitsevä, kun tarkastellaan riistametsänhoidon tuntemusta. (kuvio 7.)

Kuvio 7. Metsän omistusmääräjakauma kysymyksessä: ”Riistametsänhoito käsitteenä minulle tuttu” (n=1 670).

Ristiintaulukoinnin avulla voitiin selvittää eri taustamuuttujaryhmien välisiä eroja riistametsänhoitoon suhtautumisessa. Ristiintaulukoinnilla selvisi, että suurimmalle osalle miehistä ja naisista oli tärkeää, että riistaa huomioidaan metsänhoidossa. Pearsonin khiin neliö -testin tuloksena saatiin selville, että riistan huomiointi metsänhoidossa ei ollut riippuvainen sukupuolesta. ($df = 3$; $X^2(2) = 3,065$; $p = 0,382$). (kuvio 8.)

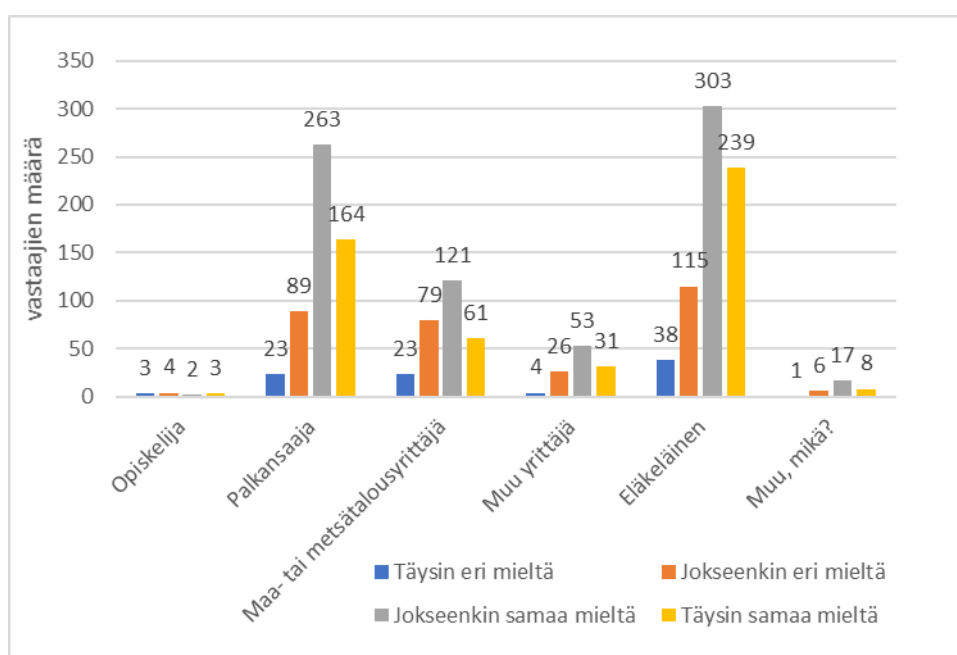

Kuvio 8. Sukupuolijakauma kysymykseen ”Pidän tärkeänä, että riistaa huomioidaan metsänhoidossa” (n=1 676).

lällä ei ollut merkitystä kysymyksessä ”Olen mielestäni säästänyt riistatiheiköitä metsähakuissa”. Tätä tarkasteltiin Pearsonin khiin neliö -testillä: ($df = 9$; $X^2(2) = 9,500$; $p = 0,392$). P-arvosta voidaan päätellä, että riistatiheikköjen säästämi-

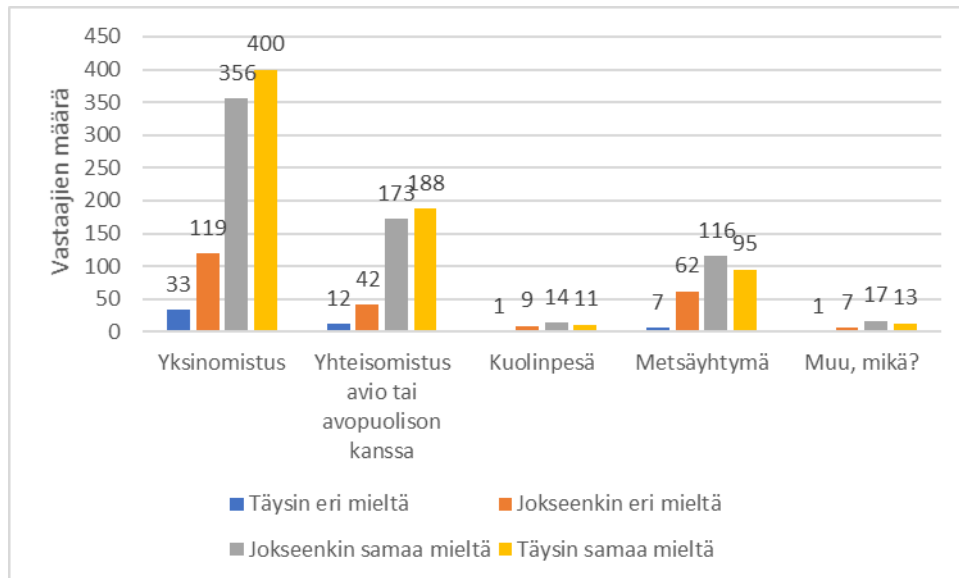
nen ei ole riippuvainen metsänomistajan iästä. Sillä ei siis ole merkitystä, kuinka vanha metsänomistaja on siihen, että säästääkö hän riistatiheikköjä.

Tutkimusaineistosta tutkittiin, miten ammattiryhmä jakautuu kysymyksessä: ”Jatkuva kasvatus parantaisi riistan elinolosuhteita”. (kuvio 9.) Ristiintaulukoi-
malla selvisi, että eläkeläiset olivat vastanneet eniten ”Jokseenkin samaa mieltä” tai ”Täysin samaa mieltä” vastausvaihtoehdon. Pearsonin khiin neliö -testillä saatiin selville, että ammattiryhmä oli tilastollisesti erittäin merkitsevä: (df = 15; $X^2(2) = 49,097$; $p < 0,001$).

Kuvio 9. Ammattiryhmien jakauma kysymyksessä ”Jatkuva kasvatus mielestäni parantaisi riistan elinolosuhteita”. (n=1 676)

Metsätilan omistusmuodolla oli tilastollista merkitystä kysymyksessä ”Olen suosinut hakkuissa sekametsäisyyttä”. Kysymystä tarkasteltiin pearsonin khiin neliö -testillä (df = 12; $X^2(2) = 31,351$; $p = 0,002$). P-arvosta nähdään, että metsätilan omistusmuoto on tilastollisesti merkitsevä. Yksinomistajista suurin osa eli 400 oli vastannut vastausvaihtoehtoon ”Täysin samaa mieltä” tässä kysymyksessä. (kuvio 10.)

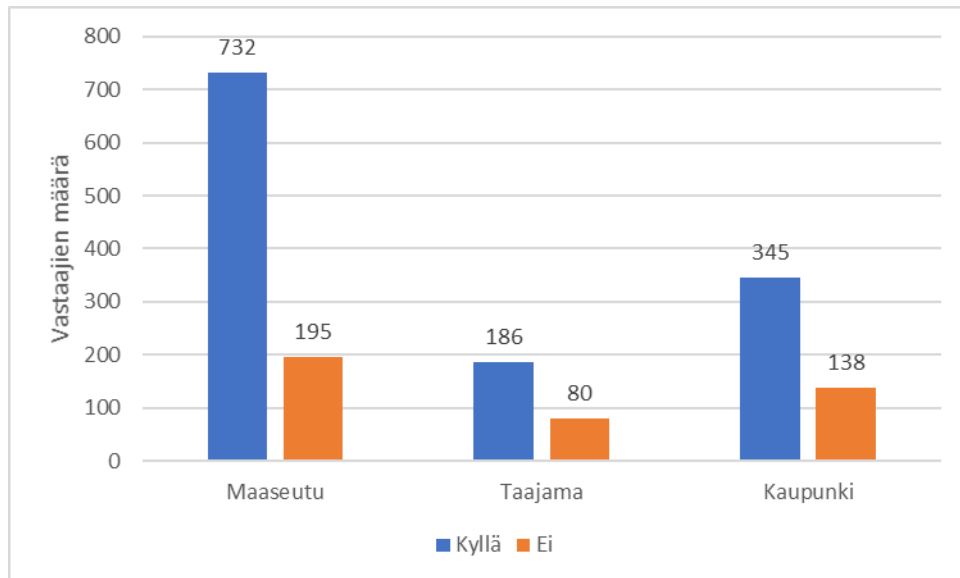

Kuvio 10. Metsätilan omistusmuoto jakauma kysymyksessä "Olen suosinut hakkuissa sekametsäisyyttä" (n=1 676).

Taulukko 2. Vastausjakauma kaksi vaihtoehtoisissa kysymyksissä (11, 12 ja 14).

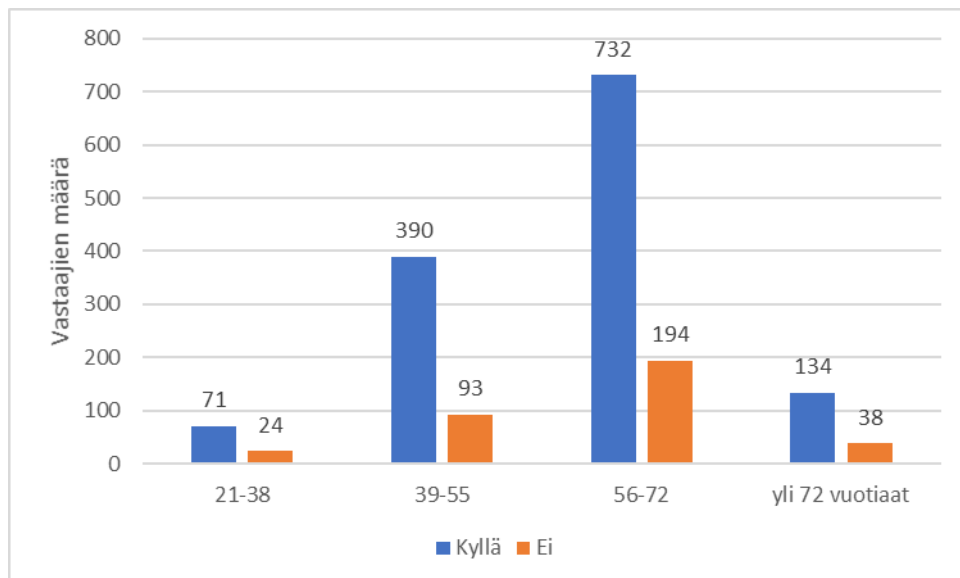
	1 Kyllä	2 Ei
11. Riistametsänhoito on huomioitu metsätilani metsänhoidossa	64 %	36 %
12. Olen kiinnostunut riistametsänhoidosta	79 %	21 %
14. Tunnen käsitteen riistatiheikkö	75 %	25 %

Ristiintaulukoimalla tutkittiin myös eri asuinpaikkojen vastausjakaumia. Pearsonin khiin neliö -testillä selvisi, että asuinpaikalla on tilastollista riippuvuutta sille, tuntee ko vastaaja käsitteen riistatiheikkö (df = 2; $X^2(2) = 14,737$; $p = 0,001$). Tästä voidaan siis päätellä, että riistatiheikköjen tunteminen on tilastollisesti erittäin riippuvainen asuinpaikasta. (kuvio 11.)

Kuvio 11. Asuinpaikkajakauma kysymyksessä: "Tunnen käsitteen riistatiheikkö" (n=1 676)

Ikäjakaumaa tutkittiin kysymyksessä "Olen kiinnostunut riistametsänhoidosta" Ristiintaulukoimalla sekä Pearsonin khiin neliö testillä. ($df = 3$; $X^2(2) = 2,034$; $p = 0,565$). P-arvosta selviää, että iällä ei ole tilastollista merkitystä tässä kysymyksessä, joten ei voida sanoa, että iän kasvaminen lisäisi kiinnostusta riistametsänhoidosta. (kuvio 12.)

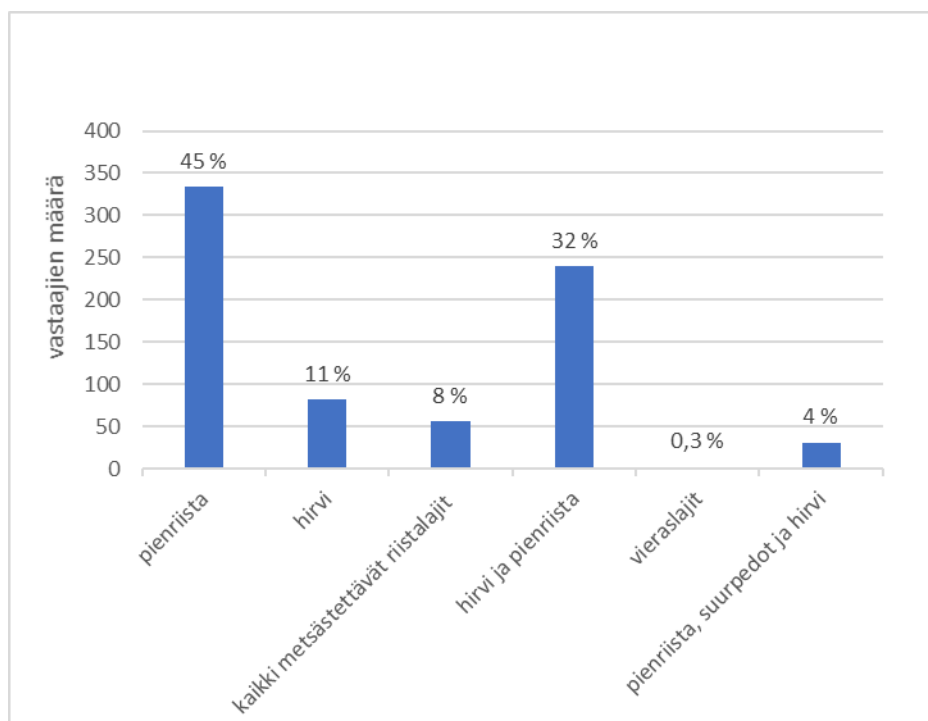

Kuvio 12. Ikäjakauma kysymyksessä "olen kiinnostunut riistametsänhoidosta" (n=1 676).

9.5 Metsästysharrastus

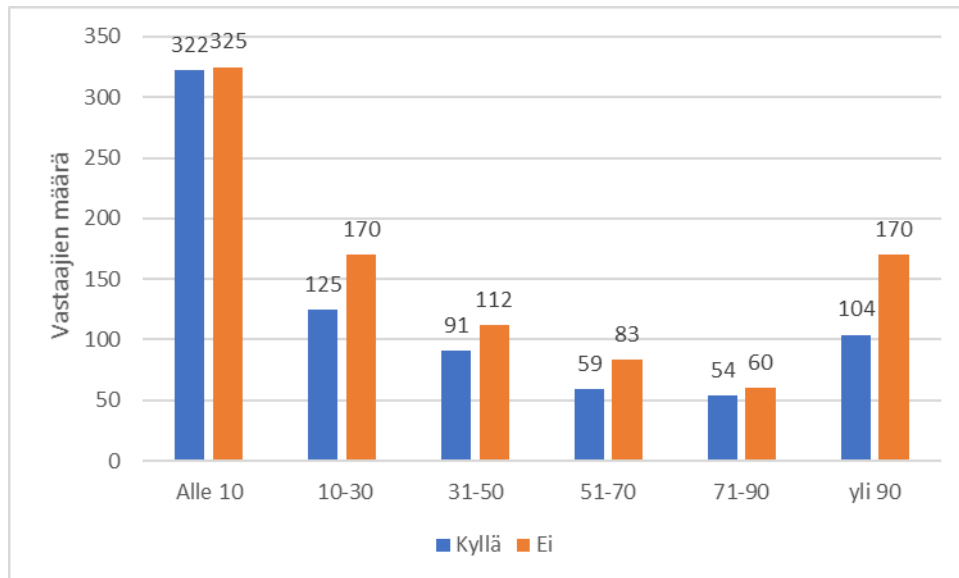
Metsästysharrastusta kysyttiin kyselyssä kahdella kysymyksellä: ”Harrastan metsästystä johon annettiin vastausvaihtoehdot ”Kyllä” ja ”Ei” sekä ”Mitä metsästystä harrastat”, joka oli avoin tekstikenttä. Tutkimusaineistosta selvisi, että 55 % vastaajista eivät harrasta metsästystä ja 45 % harrasti metsästystä.

Avoimeen tekstikenttään tuli vastauksia 757, joista 745 voitiin hyväksyä. 12 vastausta jouduttiin karsimaan, koska ne olivat sellaisia, joista ei voitu mitenkään tietää mitä riistalajia kyseiset vastaajat metsästävät. Tällaisia tapauksia olivat esimerkiksi x kirjain tai pelkkä piste. Metsästättävät lajit luokiteltiin kuuteen luokkaan suora tulokinnan avulla: pienriista, hirvi, kaikki metsästättävät riistalajit, hirvi ja pienriista, vieraslajit ja pienriista, suurpedot ja hirvi. (kuvio 13.)

Kuvio 13. Vastausjakauma kysymyksessä: ”Mitä metsästystä harrastat” (n=745)

Metsästysharrastusta tutkittiin ristiintaulukoinnin avulla sekä Pearsonin khiin neliö -testin avulla. Taustamuuttujista valittiin metsätilan etäisyys asuinpaikasta, jonka jakaumaa tarkasteltiin kysymyksessä ”Harrastan metsästystä”. Pearsonin khiin neliö -testillä selvisi, että metsätilan etäisyys on tilastollisesti melkein merkitsevä. (df = 5; $X^2(2) = 13,195$; $p = 0,022$). (kuvio 14.)

Kuvio 14. Metsätilan etäisyys jakauma kysymyksessä "Harrastan metsästystä" (n=1 675).

9.6 Koulutustarve

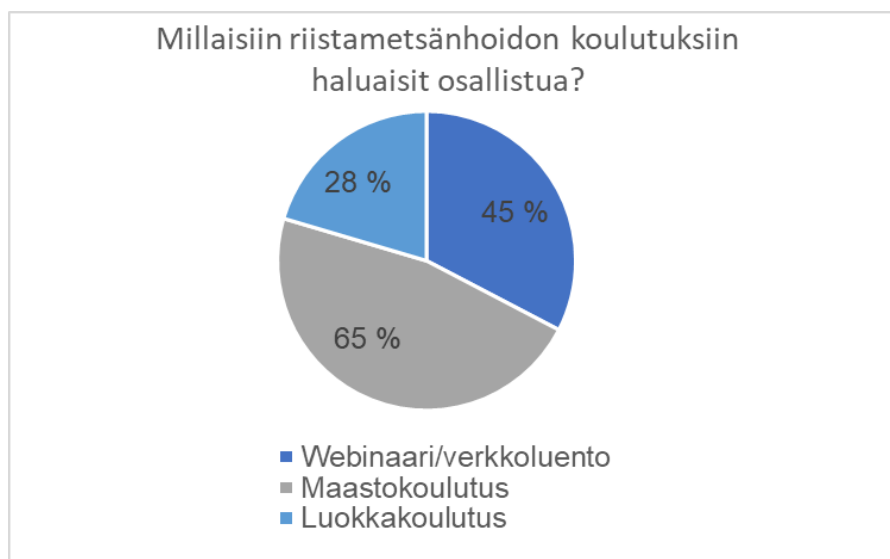
Kyselylomakkeen loppupuolella tutkittiin metsänomistajien halua osallistua koulutukseen ja sitä, ovatko he jo olleet jossakin koulutuksessa. Vastaus vaihtoehdoiksi annettiin näissä kysymyksissä "Kyllä" ja "Ei". Tutkimusaineistosta selvisi, että vain 14 % vastaajista oli osallistunut tähän mennessä jonkinlaiseen koulutukseen. 86 % kyselyyn vastanneista metsänomistajista ei ollut osallistunut koulutukseen tai ei ollut saanut minkäänlaista koulutusta aiheesta. 35 % kyselyyn vastanneista halusi saada koulutusta ja 65 % kyselyyn vastanneista metsänomistajista ei halunnut saada koulutusta. (taulukko 3.)

Taulukko 3. Vastausjakauma koulutuksessa

	Kyllä	Ei
Olen saanut koulutusta Riistametsänhoidosta.	14 %	86 %
Haluaisitko osallistua riistametsänhoidon koulutuksiin?	35 %	65 %

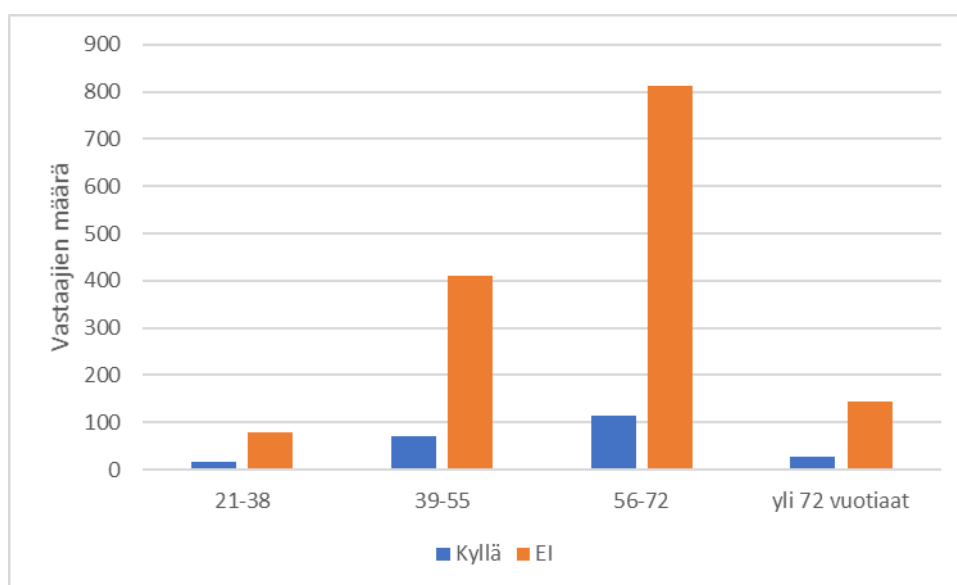
Maastokoulutus nousi suurimmaksi luokaksi niiden vastaajien keskuudessa, jotka halusivat saada riistametsänhoidosta koulutusta. 35 % ja vastausmäärä eli n eivät ole samansuuruisia sen vuoksi, että kysymyksessä "Millaisiin riistamet-

sänhoidon koulutuksiin haluaisit osallistua” annettiin vastata useampaan vaihtoehtoon kuin yhteen. 582 metsänomistajaa vastasi kyseiseen kysymykseen. (kuvio 15.)

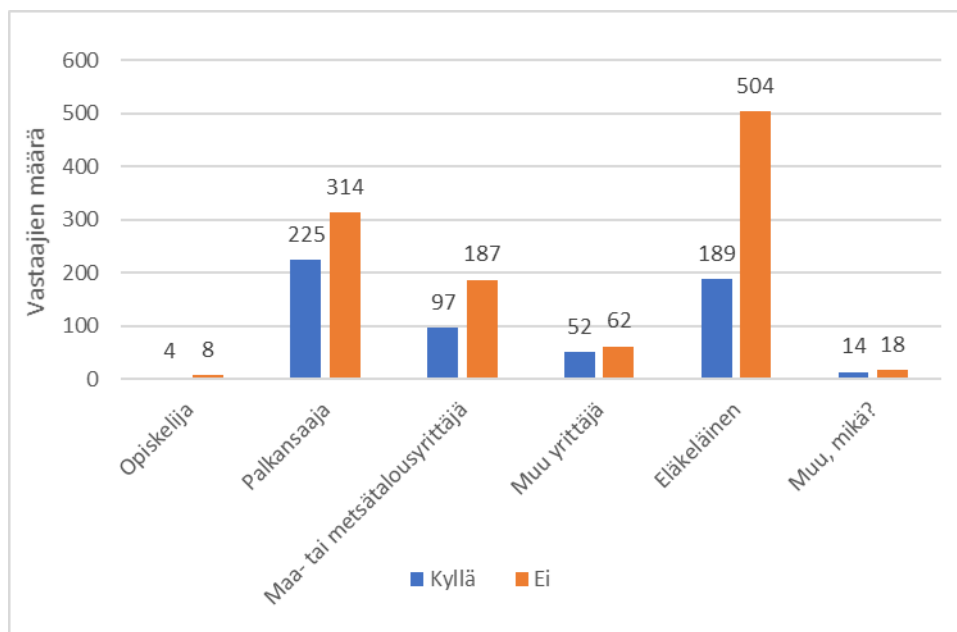
Kuvio 15. Koulutusmuoto jakauma (n=811)

Ristiintaulukoimalla tutkittiin, miten eri taustamuuttuja ryhmät jakautuivat kysymyksissä. Ikäjakaumaa tutkittiin kysymyksessä ”olen saanut koulutusta riistametsänhoidosta” ristiintaulukoinnin ja Pearsonin khiin neliö -testin avulla. (df = 3; $\chi^2(2) = 3,677$; $p = 0,298$). P-arvosta nähdään, että iällä ei ole tilastollista merkitsevyyttä tässä kysymyksessä. (kuvio 16.)

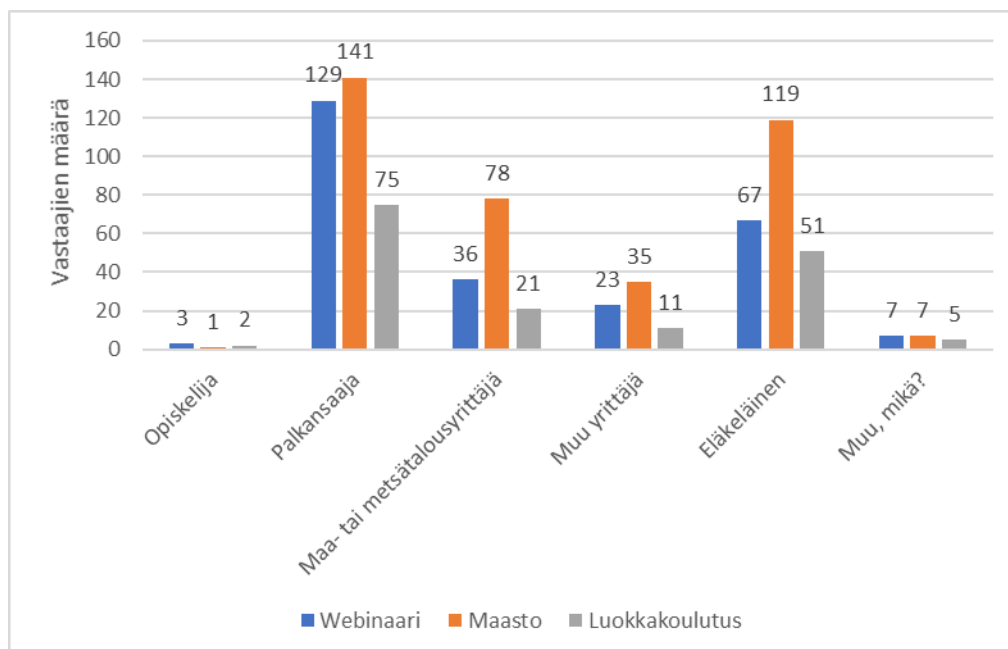
Kuvio 16. Ikäjakauma kysymyksessä ”Olen saanut koulutusta riistametsänhoidosta” (n=1 676)

Ammattiryhmän vastauksia tutkittiin kysymyksessä ”haluaisitko osallistua riistametsän hoidon koulutuksiin” ristiintaulukoinnin ja khiin neliö -testin avulla. Tuloksista: (df = 5; $X^2(2) = 35,867$; $p < 0,001$) saatiin selville, että p-arvon ollessa pienempi kuin 0,001 voidaan päätellä, että tämä kysymys on tilastollisesti erittäin merkitsevä vastaajien ammattiryhmästä. (kuvio 17.)

Kuvio 17. Ammattiryhmäjakauma kysymyksessä ”haluaisitko saada koulutusta riistametsänhoidosta” (n=1 674)

Tuloksista saatiin selville, että maastokoulutus nousi vastaajien keskuudessa halutuimmaksi koulutus muodoksi. Koulutusmuotoa tutkittiin ristiintaulukoinnilla sekä Pearsonin khiin neliö -testillä. Testin tulokseksi saatiin Pearsonin khiin neliö -testillä, että (df = 15; $X^2(2) = 48,796$; $p < 0,000$) p-arvon mukaan ammattiryhmä on tilastollisesti erittäin merkitsevä kysymyksessä ”Millaisiin riistametsänhoidon koulutuksiin haluaisit osallistua”. Tuloksista havaitaan, että lähes jokaisessa ammattiryhmässä maastokoulutus nousi korkeimmaksi ja halutuimmaksi koulutusmuodoksi. (kuvio 18.)

Kuvio 18. Amattiryhmä jakauma kysymyksessä ”Millaisiin riistametsänhoidon koulutuksiin haluaisit osallistua” (n=811).

9.7 Avoin palaute

Metsänomistajilta kerättiin avointa palautetta. Avoimeen palautteeseen tuli vastauksia 1077, joista 912 voitiin analysoida suora tulkinalla. Avoimet palautteet luokiteltiin karkeasti kolmeen eri luokkaan: positiiviset- kielteiset- sekä neutraalit palautteet. 165 vastausta ei voitu tulkita sen vuoksi, että niistä ei pystytty ollenkaan tulkitsemaan, mitä mieltä vastaaja oli. Tällaisia tapauksia olivat esimerkiksi pelkkä viiva tai pelkkä piste. Analysointi tehtiin Microsoft Excel-ohjelmalla tekstikentän suodatusta ja numerointia hyväksi käyttäen.

Positiivisia palautteita oli tutkimuksessa noin 4/5 kaikista hyväksytyistä palautteista (912). Negatiivisten sekä neutraalien palautteiden määrä oli yhteensä noin 1/5 kaikista palautteista. Positiiviseksi palautteeksi luokiteltiin kaikki sellaiset vastaukset, joissa keuhuttiin asiaa tai annettiin asialle kehitysnäkökulma. Avoimesta palautteesta poimittuja esimerkkejä positiivisista palautteista: ”Tärkeä osa metsänhoitoa”, ”Pienriistan kannalta tärkeää” ja ”Erittäin tärkeää ottaa huomioon esim. riistatiheiköt yms.” Nämä asiat toistuvat useissa positiivisissa palautteissa. Tutkimusaineiston avoimen palautteen perusteella metsänomista-

jat kaipaivat enemmän perehdytystä asiaan ja se näkyi myös osittain kaikissa luokissa.

Negatiivisia palautteita olivat sellaiset palautteet, joissa asiaa moitittiin tai kyselylomaketta moitittiin. Osa vastaajista olisivat halunneet kyselylomakkeeseen ”En osaa sanoa” vastausvaihtoehtoa. Esimerkki negatiivisesta palautteesta: ”valtion mailla ei ajatella riistaa metsänhoidossa ollenkaan”. Avoimessa palautteessa oli myös joitakin muita saman tyyliisiä palautteita. Osa ei myöskään ollut ollenkaan kiinnostunut asiasta.

Useimmat neutraalit palautteet eivät oikeastaan liittyneet riistametsänhoidon asioihin. Tällaisiksi luokiteltiin esimerkiksi palautteet, missä keuhuttiin pelkästään kyselylomaketta, tai toivotettiin tutkijalle hyvää jatkoa.

10 Tulosten tarkastelu

10.1 Taustamuuttujat

Tutkimuksen taustamuuttujia vertailtiin Hännisen ym. (2011) suomalainen metsänomistaja 2010 -tutkimukseen. Tuloksia vertailemalla saatiin selville, kuinka hyvin kyselyyn vastanneet metsänomistajat edustivat keskimääräistä metsänomistajaa. Tutkimuksesta selvisi, että kyselyyn vastanneet metsänomistajat edustivat erittäin hyvin keskimääräistä metsänomistajaa.

Tutkimusaineiston mukaan 76 % vastanneista olivat miehiä sekä 24 % olivat naisia. Ikäluokkaan 56–72-vuotta tuli eniten vastauksia 55 % ja tutkimuksen vastaajien keski-ikä oli 59 vuotta. Nämä tulokset vastaavat lähes identtisesti Hännisen ym. (2011, 22–24) tutkimuksen tuloksia, jossa metsänomistajien keski-ikä oli 60 vuotta ja sukupuolijakaumassa oli 75 % miehiä ja 25 % oli naisia.

Tutkimuksessa asuinpaikka jakautui seuraavasti: Maaseudulla asui 55 %, taajamassa 16 % sekä kaupungissa 29 %. Tulokset vastaavat Hännisen ym.

(2011, 23) tutkimustuloksia hyvin, missä maaseudulla asuvia oli myös 55 %, Taajamassa 19 % ja kaupungissa 26 %. Ammattiryhmä jakautui tutkimuksessa niin, että eniten oli eläkeläisiä 41 %, palkansaaajia 32 %, maa- tai metsätalousyrittäjiä oli 17 %, muita yrittäjiä oli 7 %, Opiskelijoita oli 1 % ja muu, mikä? 2 %. Tuloksia vertailemalla Hännisen ym. (2011, 18) tuloksiin saatiin selville, että myös ammattiryhmä jakauma edusti hyvin Hännisen ym. (2011,18) tutkimustuloksia, missä eläkeläisiä oli 45 %, palkansaaajia 30 %, maatalousyrittäjiä 16 %, muita yrittäjiä myös 7 % ja muu myös 2 %.

Metsätilan omistusmuodossa suurimmat luokat olivat 21–50 ha 32 % ja 51–100 ha 23 %. Hännisen ym. (2011, 33) tuloksiin vertaamalla selvisi että 51–100 luokassa oli jonkin verran eroavaisuutta. Hännisen ym. (2011, 33) tutkimuksen tuloksissa 20–49,9 ha. vastaus luokassa oli myös 32 % mutta 50–99,9 ha. luokassa oli vain 14 %.

Taustamuuttajat edustivat erittäin hyvin Hännisen ym. (2011) tuloksia, mistä voidaan päätellä, että tämän työn kyselyyn vastanneet metsänomistajat edustavat hyvin keskimääräistä metsänomistajaa.

10.2 Suhtautuminen riistametsänhoitoon

Tuloksia verrattiin Bombergin (2018) Suomalaisten metsästäjien suhtautuminen riistametsänhoitoon -tutkimukseen. Tuloksia vertailemalla saatiin selville, miten metsänomistajien vastaukset eroavat suomalaisten metsästäjien vastauksista. Tutkimusaineistosta kävi ilmi, että tulokset edustavat melko hyvin Bombergin (2018) -tutkimuksen tuloksia.

Kysymyksen "Riistametsänhoito on käsitteenä minulle tuttu" tulokset "Täysin eri mieltä 5 %, "Jokseenkin eri mieltä" 16 %, "Jokseenkin samaa mieltä" 42 % ja "Täysin samaa mieltä" 37 % edustavat melko hyvin Bombergin (2018) tutkimustuloksia. Bombergin (2018, 14) tuloksissa 25 % metsästäjistä oli vastannut "Hyvin tuttu", 63 % "Melko tuttu", 10 % "En osaa sanoa" ja 2 % "Täysin vieras" vastausvaihtoehdot. Tutkimuksessa 79 % vastaajista oli sitä mieltä, että tuntevat

käsitteen riistametsänhoito ainakin jollakin tasolla, kuten myös valtaosa metsästäjistä Bombergin (2018) tutkimuksessa.

Kysymyksen ”Pidän tärkeänä, että riistaa huomioidaan metsänhoidossa” tuloksia verrattiin myös Bombergin (2018) tutkimustuloksiin. Tutkimusaineistosta selvisi, että tulokset vastaavat erittäin hyvin Bombergin (2018, 20) tuloksia. Tulokset jakautuivat oheisessa kysymyksessä seuraavasti: ”Täysin eri mieltä” 2 %, ”Jokseenkin eri mieltä” 8 %, ”Jokseenkin samaa mieltä” 36 % ja ”Täysin samaa mieltä” 54 %.

Kysymyksen ”Kuinka tärkeää mielestäsi olisi huomioida riistan tarpeet metsänhoidossa?” tulokset olivat Bombergin (2018, 20) -tutkimuksessa samansuuntaisia, kuin tässä tutkimuksessa. Bombergin (2018, 20) -tutkimuksessa tulokset jakautuivat seuraavalla tavalla: ”Erittäin tärkeää, riistan tarpeet tulee ehdottomasti huomioida”, 65 %, ”Melko tärkeää, riistan tarpeet olisi hyvä huomioida” 34 % ja ”Ei tärkeää, riistan tarpeita ei tarvitse huomioida”, 1 %. Tuloksia vertaamalla selvisi, että metsästäjät pitävät riistaa hieman tärkeämpänä kuin metsänomistajat.

Kysymystä ”Tunnen käsitteen riistatiheikkö” vertaamalla Bombergin (2018, 21) tutkimustuloksiin selvisi, että metsänomistajat ovat hiukan tietoisempia riistatiheikkö käsitteen tuntemisessa. Bombergin (2018, 21) tuloksissa metsästäjistä 71 % tiesi käsitteen riistatiheikkö ja 29 % metsästäjistä ei tiennyt käsitettä riistatiheikkö. Tässä tutkimuksessa 75 % metsänomistajista tiesi käsitteen riistatiheikkö. ja 25 % metsänomistajista ei tiennyt käsitettä riistatiheikkö.

Kysymyksen: ”Mielestäni riistametsänhoito lisää metsätalouden kustannuksia” tuloksista kävi ilmi, että metsänomistajat tiesivät hyvin sen, ettei riistametsänhoidosta koidu suuria metsätalouden kustannuksia.

Kysymystä ”Jatkuva kasvatus mielestäni parantaisi riistan elinolosuhteita” analysoitiin ammattiryhmän kanssa. Tuloksesta kävi ilmi, että eläkeläiset olivat eniten täysin samaa mieltä kysymyksessä. Tämä johtunee siitä, että eläkeläiset tuntevat paremmin sen, mitä jatkuva kasvatus tarkoittaa ja kuinka sitä tehdään.

Ikä tuo varmuutta tässä asiassa. Tämä myös osittain johtuu siitä, että eläkeläiset olivat suurin vastaajaryhmä koko tutkimuksessa.

Tuloksista ilmeni, että metsänomistajat pitivät riistaa tärkeänä metsänhoidon yhteydessä. Riistan huomiointi ei kuitenkaan ollut riippuvainen vastaajien sukupuolesta. Ei siis voida sanoa, että miehet huomioisivat riistaa enemmän kuin naiset tai toisin päin. Tuloksesta siis voidaan päätellä, että miehet ja naiset pitivät riistaa yhtä tärkeänä huomioitavana metsähakkuissa.

Tutkimustuloksista selviää, että 66 % kyselyyn vastanneista metsänomistajista olivat samaa tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että ovat säästäneet riistatiheiköitä metsähakkuissa. Tämä hyödyttää erityisesti metsäkanalinnuista metsoa, teertä sekä pyytä, joiden elinympäristöt ovat riistatiheiköissä sekä vaihtumisvyöhykkeissä. (Miettinen ym. 2019, 8–10.)

10.3 Metsästämissen merkitys

Tulosaineiston mukaan metsänomistajat harrastivat metsästystä melko paljon, jopa 45 % kaikista kyselyyn vastanneista metsänomistajista ilmoittivat harrastavansa metsästystä. Eniten riistalajeista metsästettiin pienriistaa muun muassa metsäkanalintuja sekä metsäjänistä.

Kysymystä: ”Harrastan metsästystä” analysoitiin metsätilanetäisyyden kanssa. Tuloksesta voitiin päätellä se, että mitä lähempänä metsätila oli asuinpaikasta sitä enemmän, metsänomistajat olivat vastanneet harrastavansa metsästystä. Metsästysharrastuksella ei kuitenkaan ollut paljoa vaikutusta riistametsänhoidon suhteen. Kuitenkin riistakantojen määrän pitämisellä tasaisena on tärkeä vaikutus metsätalouden kannalta, kun tarkastellaan esimerkiksi hirvituhojen määrää.

11 Pohdinta

11.1 Tutkimuksen hyödyntäminen jatkossa

Metsäkeskus voi hyödyntää tuloksia jatkossa, esimerkiksi mietittäessä, mitä asioita voi lähteä kehittämään, jotta metsänomistajat saisivat lisää tietoa riistametsänhoidosta. Maastokoulutus nousi suurimmaksi luokaksi niiden vastaajien keskuudessa, jotka haluavat koulutusta saada. Tätä voisi siis lisätä metsänomistajille. Jatkotutkimusta aiheeseen liittyen voisi tehdä esimerkiksi hirvituhojen vaikutuksista metsätaloudessa.

Avoimesta palautteesta nousi eräs tärkeä kommentti esille:

Aihe on tärkeä. Metsäkeskus voisi jakaa perustason tietoa nettisivuillaan ja mahd. mukaan hyvinkin järjestää koulutusta ihan vanhanaikaisella tavalla luokka- tai luentotilaisuuksina tai parhaimmillaan kenttäoloissa. olisi kiva nähdä ihan oikea riistatiheikkö, kanalintujen rypykuoppia ja tikkojen takomapuita ym. muutenkin kuin kuvassa!

Muitakin samantyyppisiä avoimia palautteita oli paljon, joten koulutusta tarvittaisiin lisää metsänomistajille. Osa vastaajista olisi halunnut kyselylomakkeeseen ”En osaa sanoa” vastausvaihtoehdon. Tämä kuitenkin haluttiin jättää pois sen vuoksi, jotta metsänomistajilta saadaan tarkkoja vastauksia.

11.2 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimukseen vastanneiden tietoja ei luovuteta eteenpäin, eikä aineistosta voida tunnistaa vastaajia. Aineiston keruussa käytettiin vastaajien henkilötietojen suhteen anonymiteettiä. Kyselylomakkeen kysymykset muotoiltiin niin että, vastaajat ymmärtävät kysymykset samalla tavalla, eivätkä kysymykset johdatellut vastaajia vastaamaan tietyllä tavalla. Kysymykset myös kattoivat tutkimusongelman, ja ne olivat tutkimuksen kannalta olennaisia (Heikkilä 2014, 11).

Vastaajien määrä oli tutkimuksessa erittäin suuri, joten tästä syystä tutkimus on erittäin hyvin yleistettävissä. Vastausprosentti oli tutkimuksessa korkea (20,5 %). Vastauksia tuli 1679, joka on todella suuri vastaajamäärä. 100–150 vastaajaa voidaan pitää suositeltavana vähimmäismääränä kyselytutkimuksissa. (Vilka 2007, 17.)

Lähteet

- Bomberg, V. 2018. Suomalaisten metsästäjien suhtautuminen riistametsänhoitoon. Hämeen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.
- Ekdahl, M. 2017. Kuolinpesä –Metsäyhtymä metsänomistusmuotona. Kajaani. <https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/kuolinpesa-metsayhtyma-metsanomistajana-markus-ekdahl-metsakeskus.pdf>.
- Heikkilä, T. 2014 Kvantitatiivinen tutkimus. <http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>.
- Hänninen, H., Karppinen, H. & Leppänen, J. 2011. Suomalainen metsänomistaja 2010. Vantaa: Metsäntutkimuslaitos. <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2011/mwp208.pdf>.
- Hyytiä, K., Kellomäki, E. & Koistinen, J. 1983 (toim.) Suomen Lintuatlas. — SLY:n lintutieto Oy. Helsinki.
- Linden, M., Lilja-Rothsten, S. Saaristo, L. & Keto-Tokoi, P. 2014. (toim.) Hyvän-metsänhoidon suositukset – Riistametsänhoito. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion julkaisuja.
- Maa ja Metsätalousministeriö, 2019. Luonnon monimuotoisuus. <https://mmm.fi/luonto-ja-ilmasto/luonnon-monimuotoisuus.8.1.2019>.
- Metsäforest. 2019. Pienaukkohakkuut ja poimintahakkuut. <https://www.metsaforest.com/fi/Metsanhoito/Pages/Poimintahakkuut-ja-pienaukkohakkuut.aspx>.
- Metsästyslaki 615/1993.
- Miettinen, J., Rantala, M. & Svensberg, M. 2019. Suomen Riistakeskus – Riistametsänhoidon opas.
- Mikkola, M. (toim.) 2018. Metsästäjän opas. Helsinki: Otava.
- Taanila, A. 2019. Ristiintaulukointi ja khiin neliö -testi. <https://tilastoapu.wordpress.com/2011/10/14/6-ristiintaulukointi-ja-khiin-nelio-testi/>.
- Valli, R. (toim.) 2018. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1 – Metodien valinta ja aineiston keruu: Virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS – kustannus.
- Vanhatalo, K., Väisänen, P., Joensuu, S., Sved, J., Koistinen, A. & Äijälä, O. (toim.) 2019. Metsänhoidon suositukset suometsien hoitoon, työopas. Tapion julkaisuja.
- Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa: määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi.

Saatekirje 20.1.2020

Hyvät metsänomistajat!

Olen Santtu Korhonen ja opiskelen Karelia-ammattikorkeakoulussa metsätalousinsinööriksi. Teen opinnäytetyötä Suomen Metsäkeskukselle aiheesta Metsänomistajien suhtautuminen riistametsänhoitoon Pohjois-Savossa.

Riistametsänhoidolla tarkoitetaan lyhyesti riistaeläinten esimerkiksi metsäkannalintujen elinympäristön turvaamista ja parantamista. Riistametsänhoidossa suojan ja ravinnon turvaaminen on avainasemassa.

Toivoisin että vastaisitte kyselyyn vaikka, ette tietäisi riistametsänhoidosta mitään entuudestaan. Kyselyyn vastaamisessa kestää noin 10 minuuttia.

Jotta työni onnistuisi vastauksenne olisi minulle todella tärkeää. Kyselytutkimus suoritetaan nimettömänä ja luottamuksellisesti. Kyselyyn osallistuneita ei voida tunnistaa vastauksien perusteella. Kyselyyn vastaamisen aika on kaksi viikkoa.

Pyydän teitä vastaamaan 1.3.2020 mennessä.

Ystävällisin terveisin,

Santtu Korhonen
santtu.korhonen@edu.karelia.fi
Karelia-ammattikorkeakoulu

Kyselylomake

1. Sukupuoli.

- Mies
- Nainen
- Muu

2. Ikä. _____

3. Asuinpaikkani.

- Maaseutu/ Haja-asutus alue
- Taajama (Alle 20 000 asukasta)
- Kaupunki (Kaupunki 20 000+ asukasta)

4. Ammattiryhmä.

- Opiskelija
- Palkansaaja
- Maa- tai metsätalousyrittäjä
- Muu yrittäjä
- Eläkeläinen
- Muu, mikä? _____

5. Metsätilan omistusmuoto.

- Yksinomistus
- Yhteisomistus avio- tai avopuolison kanssa
- Kuolinpesä
- Metsäyhtymä
- Muu, mikä? _____

6. Omistan metsää (hehtaaria).

- alle 10
- 10–20
- 21–50
- 51–100
- Yli 100

7. Metsätilani etäisyys asuinpaikasta (kilometriä).

- Alle 10
- 10–30
- 31–50
- 51–70
- 71–90
- Yli 90

8. Harrastan metsästystä.

- Kyllä
- En

9. Jos harrastat metsästystä, niin mitä?

10. Riistametsänhoito on käsitteenä minulle tuttu.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Lähes samaa mieltä, 4= Täysin samaa mieltä.

1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

11. Riistametsänhoito on huomioitu metsätilani metsänhoidossa.

Kyllä
 Ei

12. Olen kiinnostunut riistametsänhoidosta.

Kyllä
 En

13. Mielestäni riistametsänhoito lisää metsätalouden kustannuksia.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Lähes samaa mieltä, 4= Täysin samaa mieltä.

1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

14. Tunnen käsitteen riistatiheikkö.

Kyllä
 En

15. Olen mielestäni säästänyt riistatiheiköitä metsähakkuissa.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Lähes samaa mieltä, 4= Täysin samaa mieltä.

1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

16. Pidän tärkeänä, että riistaa huomioidaan metsänhoidossa.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Lähes samaa mieltä, 4= Täysin samaa mieltä.

1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

(Sekametsällä tarkoitetaan sellaista metsää, jossa kasvaa useampia puulajeja kuin yhtä. Sekametsässä voi olla esimerkiksi kuusta, mäntyä ja koivua sekä muita lehtipuita.)

17. Olen suosinut hakkuissa sekametsäisyyttä.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Lähes samaa mieltä, 4= Täysin samaa mieltä.

1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

18. Mielestäni nykyiset metsänkäsittelymenetelmät ovat suotuisia riistalle.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Lähes samaa mieltä, 4= Täysin samaa mieltä.

1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

19. Jatkuva kasvatus mielestäni parantaisi riistan elinolosuhteita.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Lähes samaa mieltä, 4= Täysin samaa mieltä.

1	2	3	4
☐	☐	☐	☐

20. Olen saanut koulutusta riistametsänhoidosta.

Kyllä

En

21. Haluaisitko osallistua riistametsänhoidon koulutuksiin?

Kyllä

En

22. Jos kyllä, niin millaisiin koulutuksiin? (voit valita useamman)

Webinaarit

Maasto

Luento

23. Vapaa palaute riistametsänhoidosta (tähän voit vapaasti kirjoittaa).